

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDÜS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Eszélyben hitvallásos iskoláink jövője

Irta: Csernák Béla ref. lelkész

Hitvallásos iskoláink elevenjébe vágó prozatos miniszteri rendeletek után megüldetett az a törvényjavaslat, mely hitvallásos iskoláinkat is érinti. Tíz nap óta, óta a világraszóló jelenet óta, amelynek történetét ma már a világ minden művelt öpe jól ismeri, ez a törvényjavaslat foglalja magában a romániai kisebbségeket, egyházakat és hitközségeket, szülőket és gyermekeket, elúvoz még az álmot is milliók, agyok és kicsinyek szeméről.

A törvénytervezet készítője bizonyára nem emlékszik arra, hogy azokat a görög-keleti és görög-katholikus román hitvallásos iskolákat, amelyek nemzetvédők, nem-elfenntartók és nemzetépítő munkát végeznek a mulában is, azokat az iskolákat a megüldött impérium felekezeti iskoláknak ös-terte el. Az 1868. évi XXXVIII. tc. külön-temeli ezeket és külön tárgyaló róluk a har-
adik fejezetben (11—15. §-ig); míg a ma-
ánosok és társulatok által felállított nép-
kutatási intézetekről a negyedik fejezetben
(16—22. §-ig) rendelkezik. Epen azért ért-
etlen, megfoghatatlan, hogy az ösmertté
ált törvényjavaslat abszolút nem akar
adni hitfelekezeti, hitvallásos iskolákról;
anem csak: „magánoktatásról”.

A törvényjavaslat tendenciája nyilat-
kozik meg abban az eljárásban is, hogy a
közoktatásügyi miniszterium az iskolai
kérdések tárgyalására nem hívta meg az
egyházak főhatóságait a javaslat előkészí-
ése előtt.

Az 1790—91. évi XXVI. törvénycikk
negyedik pontjának második bekezdése
rendeli, hogy a protestáns felekezetek
meghallgatásának, midőn az őket, egyházi
és iskolai autonómiájukat érintő kérdések-
ről van szó. Természetes folyománya ez a
közönségesen ismert bécsi és linci békekö-
s és az 1647. évi 5-ik törvénycikknek. A bé-
cekötelesek fogalmánál és a dolog természet-
énél fogva a magyar református egyház
és iskolák belügyeiben és autonómiájára
nézve az egyháznak, mint ilyennek, törvé-
nyes meghallgatása és beleegyezése nélkül,
egydalulag maga az ország törvényhozó
batalma sem intézkedhetik. Azok az egy-
házi vezetőemberek pedig, akik a május
elsejei világhíressé lett tanácskozásra meg-
hívtak, oda csak mint a szenátus, vagy
a kamara tagjai hívtak meg. E törvény
készítésénél pedig semmiképen sem hagy-
ható figyelmen kívül az egyházak véle-
ménye.

Református egyházunk törvénykönyve
(amelyet az I. számú Decret Lege is elis-
mer) világosan mondja (E. T. I. tc. 3. §.): a
református egyház alsó, középső és felső
iskolái, mint a vallás szabad gyakorlatának
jogával lényeges kapcsolatban álló intéz-
mények s az egyház önfenntartásának esz-
közei, az alkotmányos úton létrejött orszá-
gos törvények, jelesen az 1790—91. évi
XXVI. törvénycikk, mint alaptörvény in-
tézkedéseinek épségben tartásával, minde-
mestől az egyház testéhez tartoznak s az
egyházi hatóságok alatt állanak.

Ugy van! Iskoláink az egyház önfenn-
tartásának eszközei!

A magyar reformátusok célul tűzvé-
ni azt, hogy a néphez a nép nyelvén szól-

janak s hogy a nép a Szentírást és az éne-
keskönyvet a saját nyelvén olvassa, vala-
mint azt is, hogy a gyülekezet minden tag-
ját képessé tegyék az istentiszteletben való
tevéleges részvételre: mulhatatlanul gon-
doskodniok kellett arról, hogy iskolákat
állítsanak fel, amelyekben a gyermekekkel,
az egyház leendő tagjaival az íráson, olva-
sáson és számoláson kívül megismertessék
hitelveiket, vallásos nézeteiket, hogy így a
tanítás és nevelés által biztosítsák egyhá-
zuk jövőjét. Dévai Bíró Mátyás a gyerme-
kek tanítására kiadott nyelvtani kis kézi-
könyvét azért írja 1538-ban, hogy hívei a
Szentírást jobban megérthessék. Szerinte
mindenkinek meg kell tanulni írni, olvasni,
hogy tudja olvasni a Bibliát, mert Idve-
zítőnk mindenütt a Bibliára utalja a tévely-
gőket. Városon és falun, ahol csak refor-
mált egyházközség alakul, a csillagtornyu
templom mellé legott magyar iskola is épül.
Míg a középkorban a legkiválóbb magyar
férfiak közül többen nem tudnak sem írni,
sem olvasni, mint pl. Hunyady János, a leg-
ünnepeltebb hadvezér († 1456), vagy pl.
Kinizsi Pál, az országbíró († 1494): addig a
református egyház azt akarja elérni, hogy
még a legszegényebb ember fia is megta-
nuljon írni, olvasni. A népisiskolák mellett
létesülnek a magasabb műveltséget, a fej-
lettebb kultúrát terjesztő közép- és felső-
fokú iskolák, kollégiumok úgy, hogy a
XVI-ik században 168 tanintézet közül 134
a reformáció egyházaié.

Dicsőséges multu református hitvallá-
sos iskoláink, — a többi felekezetek isko-
láival együtt — nemcsak megérdemlik, de
jogosan meg is követelhetik, hogy az orszá-
gos törvények ezután is tudomást vegye-
nek róluk, tiszteletben tartsák őket, jogai-
kat el ne konfiskálják.

Iskoláink mindenestől az egyház testé-
hez tartoznak. Ha az állam tudomást vesz
arról, mert lehetetlen tudomást nem ven-
ni róla, hogy van református egyház: ak-
kor lehetetlen tudomást nem vennie az egy-

ház tisztéhez tartozó iskolákról is, amelyek
az egyházi hatóságok alatt állanak.

Iskoláink történetének egyik szép feje-
zete az azok kormányzatának története. És
e fejezet végére most pont tétessék? Ve-
zér nincs! Ezután egyházaink kikerülésé-
vel, mellőzésével, kizárólag állami közegek
fennhatósága alatt álljanak?

A törvényjavaslat évszázados elemi is-
koláink, gimnáziumaink, kollégiumaink,
törvényben biztosított jogainknál fogva
ujabban magunk erején létesített és fenn-
tartott iskoláink felügyeleti jogát ki akarja
venni a fenntartó egyházak kezéből s köz-
vetlenül az állam alá rendeli azokat. Ugy,
hogy az állam — a fenntartó egyházi főha-
tóságok teljes mellőzésével — kíván jelen-
téseket és küld parancsokat a magánisko-
lává degradált hitvallásos intézetek igazga-
tóinak. S ha úgy tetszik, akármelyik isko-
láinkat elveheti, épületével, berendezésével,
minden javaival együtt, azaz államosít-
hatja, minden ellenérték nélkül, milliókat
vehet el, az egyházi főhatóságok beleegye-
zése nélkül, azok ellenére is, ha a népesség
kéri. Ez az út a demagógiához; mert ott,
ahol a népesség egy új állami iskola letési-
tésére köteleztetik, nehéz-e vajjon olyan
egyéneket találni, akik kérjék a meglévő
hitvallásos iskolák államosítását; nehéz-e
ilyen kérelmezőket találni azok között,
akik nem tudják kellőképen felfogni hit-
vallásos iskolájuk nevelő hatását, az isko-
lájukban rejlő roppant erkölcsi értéket?

A törvényjavaslat mindenestre olyan
lélekben születhetett meg, aki egyházunk
iskoláink történetét nem ismerte.

Részleteiben nem foglalkozhatunk a
tervezettel, mert még nem ismeretes az
előttünk szóról-szóra, minden pontjában.
De már annyi is, amennyit olvastunk be-
lőle, indokolja előttünk az egyetemes meg-
döbbenést, a milliók felajdulását és a ma-
gyar keresztény felekezetek egyöntetű ál-
láfoglalását, hogy a törvényhozó faktor-
kat jobb belátásra bírják s fejünk felől a
fenyegető veszedelmet elhárítsák.

A kisebbség ellen nincs szükség különösebb rendszabályokra

Bukarestből jelentik: A kamara éjjeli
ülésén Hedrich szász képviselő szólalt fel
a közigazgatási reformjavaslatához. Felol-
vassa a szászok deklarációját, amely sze-
rint a javaslat nem felel meg sem az or-
szág rendjének, sem az ország szükségle-
teinek, sem a szabadság elvén alapuló de-
mokrácia követelményeinek. Rámutat a
nemzeti állam kifejezés igazi értelmére.
Hangsúlyozza, hogy ez semmiesetre sem
jelentí azt, hogy a többség előjogokat gya-
koroljon a kisebbség kárára. A jogállam-
nak azonos elbánásban kell részesíteni ösz-
szes lakóit vallásra, fajra, felekezetre való
tekintet nélkül. Az állam csak így szerze-
heti meg valamennyi lakosának megelége-
dését, ami első feltétele a rendnek és a
fejlődésnek.

Dr. Lazar Aurél közbeszól: Nagyro-
mánia proklamálása óta halljuk, hogy a
svábok a nemzeti lelkiismeretről beszél-
nek. Ez bizonyítja, hogy a román nép tisz-
telettel viseltetik minden kormányfelfogá-
son túl a mások nemzeti eszméi iránt. De
amikor mi a magyar uralom alatt küzdöt-
tünk jogainkért, a szászokat nem találtuk
magunk mellett.

Hedrich folytatja beszédét és rámutat
a közigazgatási reformjavaslat hibáira, saj-
nálja, hogy az anyanyelvet kirekesztették
a közigazgatásból. Ugy ő, mint pártja nem
fogadja el a javaslatot.

Grofsoreanu élesen bírálja a ja-
vaslatot, kéri, hogy a községek előjárásá-
gát ne nevezzék ki, hanem válasszák. A
kinevezés nem igazságos, mert a kisebbsé-
gekkel szemben követendő politika ellen-
kező eredményeket fog kiváltani. Nem
szabad elfelejteni, hogy Romániában
mindössze négy milliónyi kisebbség él ti-
zenhat millió románval szemben, tehát
nincs szükség különösebb rendszabá-
lyokra.

Éles ellentétek Hindenburg berlini
bevonulása körül. Berlinből jelentik: Hin-
denburgot tegnap bucsúztatták Hannover-
ben és a különböző hazafias szövetségek
fáklyásmenetet tartottak tiszteletére. A
felvonulás alatt a kommunisták ellentünté-
tést rendeztek, de összetűzésre nem került
sor. A kommunisták különben Hindenburg
bevonulása napján nagy tömegtüntetése-

ket akarak rendezni a bevonuló elnök ellen. Hindenburg fogadtatására rendezendő ünnepségekre egyébként eddig ötven egyesület 150.000 résztvevőt jelentett be. Hetfőn egész nap rádiók üzenetben lesz a rendőrség. A szocialisták az ünnepségen nem vesznek részt, de teljesen semlegesesen fogják viselkedni.

A likvidáló bizottság ülése

Dr Popovici Miklós távollétében tegnap délelőtti Templesan Dzsó alispán elnöklése alatt tartott ülést a vármegyei bizottság, amelyet a kétélezelt vármegyei vagyonának megosztására küldöttek ki. Magyar részről Csutári Béla miniszteri tanácsos, kormánybiztos, dr Erayei Imre miniszteri titkárhelyettes, kormánybiztos, dr Molnár Imre vármegyei főjegyző, mint magyar állami megbízott, továbbá mint számvevő szakértők Domokos Rezső számvevőszéki főtanácsos és Fölker József tanácsos, román részről Dragits Péter szenátor kormánybiztos, dr Hodor Viktor közigazgatási vezérfelügyelő, Templesan Dzsó, mint állami megbízott, dr Popa Tivadar ügyész és Michis László számvevőszéki főnök voltak résztvevők.

Dr Hodor Viktor kijelentette munkatársainak, hogy az anyag legnagyobb részét befejezték. A megosztási kulcs szerint, amely Magyarország részére 39-70, Románia részére 60-30 százalék, a köutakra és a megosztási tárgyak nagyrésze végreles határozatot hozott. Az ingó- és ingatlan vagyon értékelését, kivéve az alapokat, tartozásokat, utvonásokat az aránykulcs szerint megosztották. A függőben maradt kérdéseket a legközelebbi ülésen veszik tárgyalás alá. Remélik, hogy gyorsan befejezik a munkát, mert a magyar megbízottak részéről nagy megelégedéssel találkoznak és a legszívesebben mederben folynak a tárgyalások. A körségi szakbizottságok munkáját is most már folytatnák teszik. Hétfőhöz egy hére a teljes bizottság Nagykárolyban fog ülésezni.

Magyar részről hasonlóan a megértezt hangoztatják a román bizottsági tagokkal szemben és kiemelték, hogy a bizottságnak köszönhetik, hogy a hajdu diszruhákat minden ellenérték nélkül átadták a már el is szállították.

A Magyar Párt manifesztumot intéz a román ellenzékhez a magánoktatás kérdésében

Mióta Anghelescu miniszternek a magánoktatásról szóló törvényjavaslatát nyilvánosságra került, a romániai kisebbségek életében ismét kínos feszültség uralkodik. A javaslat előreláthatólag csak június elején kerül tárgyalásra a parlament előtt. Az addig addó időt a kisebbségek szinte lázas felkészülésre használták. Bár a szászoknak a törvényjavaslat ellen felleendő küzdelmeit, egyes taktikai részleteiben sűrű homály fűdi, úgy tudjuk, hogy az ő harcuk a legélesebb fegyverekkel fog lefolytatódni a tervezett törvényre emelése ellen.

A magyar kisebbség tiltakozását az egyszemélyi gyökereiben megismert rendelet ellen a Magyar Párt manifesztuma fogja kifejteni.

A Magyar Párt elhatározta, hogy a kisebbségi felekezeti oktatás megszüntetését jelentő törvénytervezet kérdésében manifesztumot fog intézni a román néphez és az összes román ellenzéki pártokhoz. A manifesztum elkészítésével Váradi Aurél dr-t bírták meg, aki a munkával el is készült és már be is terjesztette az elnökséghez, amely végleges szövegét meg fogja állapítani. A kiáltvány kibocsátása bevezetett tény. Mindössze arról nem történt még döntés, hogy a manifesztumot az elnökség saját hatáskörén belül már most kibocsátása-e, vagy megelőzőleg az összehívott elnöki tanács elé vigye. Az elnökség több tagjának az a véleménye, hogy az ügy halasztásra pótolhatatlan károkat okozhat és így valószínű, hogy a kiáltványt a napokban nyilvánosságra hozzák.

Terv szerint a manifesztumot megküldik minden ellenzéki párt vezetésének és közteszik úgy az erdélyi, mint a bukareti román lapokban. A kiáltvány szövegét egyelőre nem közölték de annyi bizonyos, hogy hivatkozás történik azokra a jogalapokra, melyeket úgy a kisebbségi egyezményben, mint alkotmányban és gyűléshatározati pontokban részint a román nép maga önként nyújtott a kisebbségeknek, részint törvényerőre emelve, alkotmányos állami élet lenyegzőjé emelve, minden kormányra nézve kötelezővé tette. Hivatkozik a kiáltvány ezekre a magasabb szempontokra, melyek az állam és népek szempontjából nemcsak rendkívül fontosak, hanem akik ezek ellen vet, az a román nép és román állam érdekei ellen cselekszik.

Májusban és júniusban kell kifizetni az adóhátralékot

Dr Fried János a Kereskedelmi Csarnok főtitkára az alábbi értesítést küldte hozzánk:

Tekintetes Szerkesztőség!

B. lapjuk tegnapi száma közli, hogy a pénzügyigazgató elrendelte az adóhátralékok szigorú behajtását. Ennek folytán ma délelőtti felkerestem a Csarnok képviselőjében Vasiliescu adminisztrátor urat s közöltem vele, hogy úgy az ipar, mint különben a kereskedelem olyan kritikus helyzetben van, hogy az adóhátralékokat rövid idő alatt és egy összegben nem tudja megfizetni s ezért kértém, hogy adjon méltányos haladékot, hiszen a szigorú végrehajtás a most is kritikus helyzetet katasztrofálissá teheti.

Az adminisztrátor úr hivatkozott az e tárgyban kapott miniszteri utasításra s kijelentette, hogy e kérdésben jogköre igen erősen korlátozva van. Jól ismeri a kereskedelemnek és az iparnak válságos helyzetét, de neki figyelemmel kell lennie arra, hogy az államnak nagy kötelezettségei vannak, amelynek teljesítése nemcsak anyagi, hanem presztiziskérdés is. Ő a maga részéről nem akarja súlyosbíttani a helyzetet s maximumként csupán annyit engedélyezhet, hogy a hátralékokat fizessenek nagyobb részletet még május hónapban s ugyan csak nagyobb részletet június hónapban. A kapott rendelet szelidebb értelmezése szerint nem beszélhet egyelőre hosszabb időről. Ha azonban ez az idő kielégítő eredményt fel nem mutatna, úgy tényleg nem marad más hátra, mint a legszigorúbb végrehajtás.

A Kereskedelmi Csarnok ennek folytán a maga részéről is felkéri a kereskedőket, hogy tegyenek eleget a pénzügyi adminisztrátor úr felhívásának, nehogy ellenük a szigorú adóvégrehajtás folyamatba tétessék.

Teljes tisztelettel:

Dr Fried János.

Villamos felszerelési vállalkozó Sten
Telefon: 5-56.

ANGOL SZÖVETEK
DEUTSCH POSTÓ-ÁRUHÁZBA

Nézze meg
Bleier kirakat árait, Sas-passag
Női fehérneműekben, csipkékben a legolcsóbb bevásárlási forrás. 10

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy a Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 10. alatti orih. כשר éttermet

ugyanazon házban az udvarba helyeztem a kizetes konyha. — Sives pártfogást kérek. Özv. Grósz Adolfné vendégfogadó. Lakodalmak rendezése és abonama a legolcsóbb.

POPPER BALLY MATHAN CIPŐ

REICHARD DEZSŐ céghe
megérkeztek.

Angol DIVAT-SZÖVET ujdonságait tavaszi megérkeztek
Elsőrendű URI RUHÁKAT készítenek szőlőárban. Pontos kiszógálás
SCHWARTZ MÓR
uri-szabó. Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 14 sz.

Nyerhel

közel 100.000 lelt értéket képviselő és minden háztartásban nélkülözhetetlen, közhasználatú nyere ménytárgyakból,

lálhal

Nagyvárad és Bihar megye iparának és kereskedelmének, nagyarányú fejlődéséről újabb pompás bizonyosságot,

Szórakozhat az évek óta elzárt, régi, Bazar-kert csodaszép parkjában rendezendő tavaszi kiállításon.

PUNKÖSDKOR.

HEIMANN KERTBEN

lévő áruk minden elfogadható árban elárusíttatnak

BARNA JENŐ

Bulevardul Regele Ferdinand 3. — (Bejárat a kapu alatt.)

BIHORUL

(LLOYD) orth. kóser étterem

folyó hó 3-án ujonnan átalakítva és fényesen berendezve megnyílt. Olcsó abonoma, alkalmi ebédek és vacsorák, friss villásreggeli.

Ady emléke

Írta és elmondta: Janovics Jenő.

Várad, Adv örök városa, ma magababrá szítod az emlékezés lángját.

Szürke hétköznapiakon, robotoló munka lihegésében is izzik-parázslik itt a „Pórsolyás Értől elszakadt legények” emléke emberek szívében, redakciók asztala mellett, felső fák zizegésében, beszélő kövek koppanásában, pirosító hajnalok sejtelmek kódében, nehézságu csapások duhaj kurjantásaiban, fojtófüstű kávéházak lomha éjszakáiban. De ma a paraszat felszítod, hogy a „Lidérces messzefény” magásra lángoljon.

Az emlékünnepről tisztalelkű áldozó papjai közé engem is idezőltettek. Az új hívót a régi papok oltárhoz. Hogy mondjak szentbeszédet „kinzöttjáról sok sok méla vágyának”, aki „mindenkiért szenvedett”.

Am nekem gyónást kell tennem. Meg kell mondanom, hogy az én helyem nem itt van a prédikatori emelvényen, hanem lent, a szomszagos hallgatók padjaiban. Advról a frissek, fiatalok prédikálnak, azok, akiknek zsege ifjúságot gyujtotta lánga tüzes lávára. Mi, deresdó fejűek csak megtértek, vagy új hívők lehetünk. Az iskola padjaiban Petőfinek, Aranyinak, Vörösmartynak, Tompa Mihálynak, Berzsenyi Dánielnek kultuszával telt meg a lelkünk. Amikor a pogány Adv Endre börtört „... új időknek új dalival”, a mi lelkünkben a régi nagyok oltárképei állottak. Értelmetlenül és ijedten hallottuk az új, szilaj hangot, elszédültünk a régi, tisztelt formákat összetörő vad vágyak viharában.

Voltak, akik pánccal vértették fel magukat, hogy meg ne értsék, meg ne hallják új idők hajnal-harsanását. Voltak, akik megborongva, átok és gyűlölet szíkeit szórták az új prófétára, szentségtörőnek és istentagadónak csúfolva azt a költőt, akinél tisztább és alázatosabb képzelete senkinek sem volt az istenségről s a magyarság áruelőjének szidva őt, akinél igazabban és mélyebben senki sem szeretett fajtáját, a „sors bús uszítottját”, de kiszakad belőle az eskü: „Én seregem és én népem, szeretlek én mindenképen”.

S vannak megtérők és új hívők, akik a régi oltárok mellé új templomokat tudtak emelni a szívünkben Adv Endrének.

Ezek az új hívők ámulva látják a szelmalom-harcot, melynek vijjogásából és fuldoklásából még ma is kicsuklik hangosan a pereatl!

Ezek az új hívők emlékeznek rá az irodalomtörténet tanításaiból, hogy a Petőfi forradalmi felvillanásakor is feszítet meg-et kiáltottak az előre nem nézők, a konok hagyomány-örzők.

Mert minden költő-zseni új utat tör, új hangon énekel, megvetője a jövődönnek, senkihez sem hasonlítható, senkinek sem utódja, sem boldog őse sem rokona, sem ismerőse.

Minden Messiásnak meg vannak a máglyarakói és keresztfaragói.

Ezek az új hívők ámulva hallják a főpapi intést onnan túlról, ahonnan a sors elszakított minket: Erdélyben több olvasója legven Petőfinek, mint Adynak és több olvasója legven Aranyinak, mint Babits Mihálynak.

Mit jelent ez? A könyvtár keskeny polcán megfér az Apostol a Vér és Arany mellett s az egész világot befogadni tudó emberi képzeletben ne jutna hely Petőfi mellett Adv Endrének? Talán csak egyszerű klasszifikáció ez a költőnek? Petőfi egyes, Adv ötös? Arany János egyes, Babits ötös? Így ártatlan mulatság. De nincs-e mélyebb értelme az intésnek? Nem féltse a tudós és lánglelkű főpap az erdélyi magyarságot attól a méregtől, amit Adv gondolatai oltánának belé? Nem féltse az erdélyi magyart attól, hogy az in-

ternacionális Adv eltántoríthatja fajtája szeretetét?

Félve és merészségemtől megboradva teszem fel a szentségtörő kérdést: Forróbb-e a Petőfi magyarszeretete az Adv magyarszeretetéhez? Azt hiszem, hogy egyiknél sem fokozható ez a szilaj, mindent maga alá nyúló érzés. Csak a kifejezési formájuk más-más. Csak az a különbség, hogy más idők voltak azok, melyeknek méhéből Petőfi kirobant s más idők azok, amelyek Adv adott nekünk vigasztalásul, föllelektésül. Petőfi a jobb-ágy-sorsból ébredő, rendi magyarság bilincseket kőpő harcos vezére, az elnyomott nemzet fölserkenő szabadságvágyának lánggyújtója, új büszke, járomtalan élet tüzetfűző hírnöke. Tele reménységgel, tele rózsaszínű hittel, melyet csak néha-néha marcangolnak sötét kétségek. Csak egy végső diadalmas harc: s új dicsőséges életre ébred a nemzet. Dalai erőnkben bizók, harcra serkentők, igazunkban hívők, nap-sugarban fürdők, Adv pedig a reménytelen világégés jövőtsejtő, kinzött látnoka. Érezte, hogy a dübörgő föld alá van aknázva gyújtó, pusztító, vad feltörekvésekkel s emésztette a félelem, hogy a szörnyű robbanás, mely vérbe-tübbe fogja fojtani a fél világot, darabokra tépi ezt a készületlen, tunya, multján élőkódó Patópál-országot. Látta, hogy:

Lombtalan lomb a mi águnk,
Virágoló a virágunk.
Árnyéktalan az árnyékunk.

Felakarta szántani a magyar ugart prófétáival szavával. Felszakad a bús sóhaj: belőle: „Az a szomorú és mind egy — Hogy jó időben bennünket — Sorsunkra misem intett”. S a pusztulás láttán roskadva wallja, hogy a messiások

Ezerszer is meghalnak
S üdve nincs a keresztnek,
Mert semmit sem tehettek
Oh, semmit sem tehettek.

Nem szerette a fajtáját, mert korholta? Hiszen a Berzsenyi keserű ódáját iskoláinkban tanítják: „Mi a magyar most? Rút szibarita váz! Letépte fényes nemzeti köntösét...” Hát árulója-e fajtájának, aki tüzes ostromlói sújt hibáira? Gőgösen kérdezi Adv az álmosaktól, magyarkodóktól, félig-élőktől, köd-evoéktól: „Én nem vagyok magyar?” S lávaként omlik belőle a hitvallás, hogy ő Napkelet is olyan, akármilyen a magyart, mint ő:

Hősnék, borosnak, büszke szertelennek
Kegyetlennek, de ki elvéri
Egy gondolatot...
Merészenek, úinak,
Nemes örök-nagy gyermeknek,
Nagylelkűnek, szomiasnak, bústónak,
Nyugtalan vitéznek...
Egy szerencsétlen igaz isten
Fájdalmas, megpróbált remekének.
Nap fának.

Szive vérenek csorgása, szeme könyvének patakása mind hasztalan, keserűn panaszoja:

Mégsem fordult felém oread,
Rosszcsillagu Magyarországa.

„Magyar vagyok, vén, bús, magyar diák” — dalolja s tespedő, jövőt látni nem akaró fajtáját rózsa-rózsa:

Mi magyarságunk élő s nem halott,
Mi vagyunk itt igazi magyarok!

Ez az „élő” magyarság az, amelyre nekünk árvasorsra jutott magyaroknak szükségünk van. Ettől a méregtől ne féltsse a nagytiszteletű főpap elszakadt fajtáját. Nem méreg ez, hanem liktető élet-erő. Hetke magyarkodással, álmosat kergető magyarkodással, mindenbe beletörődő elbusuló magyarkodással, kődönlovagló önámítással elvesztjük azt a keveset is, amihez Isten rendelése és emberek írott parancsa szerint is jogunk van. Az Adv Endre komoly és mély magyarsága funda-

mentuma lehet jövő életünknek. A gyűlölet Oceánjában, emberszerű gigási vadonban fuldokolva kérdezzük:

Mikor fogunk már összefogni
Magyarok és nem-magyarok?

Sorsok fordultak, világok változtak azóta, hogy valaki, aki az Értől indult el, befutott a nagy Oceánba. Sorsok fordultak a várad, „Fölséges dárvidók, keserves dárvidók” daloló, részeg éjszakái óta. S az Adv fajtájának vére lassan csöpög a porba, elhullott büszkeséggel „rokkantán és pusztultan.”

„Az ősi schólák” halálhangjai zúgnak, egyre zúgnak. Szomorú zúgásuk égégsíró panasz. Hát el kell nemulnia a nyelvnek, amelyen imádkozni tanultunk és szépet dicsérni? Kinyújtott testvéri kezünket nincs aki megszoritssa, zokogó jajsavunkat nincs, aki meghallgassa:

És csöpög a könny:
Miert is, miért is, miért is?
És hőmpölyög fönt a hahota,
Hogy soha, soha, soha!

Hiába kürtöltet hát Adv Endre Isten harsonájával, hogy „Az Isten az élet igazsága és parancsa ez: Mindenki éljen, mindenki örüljön, örömgylkos féljen!”

Hát mennyi könnynek, mennyi vérnek kell még elfolyania, mennyi életnek elvándorolni az Illes szekerén, mely lassu döcögéssel szállítja közülünk a halottakat?

Bizony-bizony az Adv kemény hite, az Adv nemes próféciája tudja csak bizóvá tenni a csüggedt szíveket, egyenesen szegni a lehajtott fejeiket. Kérdjük-kérdjük válszt várva, viszhangot szomjazva:

Ezer zsiabadt vágyból mért nem lesz
Végül egy erős akarat?
Hiszen magyar, román, sláv, bánat
Mindegyre egy bánat marad.
Hiszen gyálázatunk, keservünk
Már ezer év óta rokon.
Miert nem találkozunk süvöltve
[az eszme barrikádokon?]

Miert? Miert? Nincs visszhangja kérdésünknek. Csak az Adv vigasztalása emel fel tiprottságunkból:

Ezt a zúzott, vertfeji magyart
Mindig ütés tartotta, övta,
Vert heccesek, törtött álmos
Után: még konokabban állott.

Az Adyra való emlékezésre, az Adyba való elmélyedésre, az Adv-tinnepekre nekünk van szükségünk, zúzott, vertfeji magyaroknak s nem annak, aki a „Halottak élen” vár minket, hogy egy-egy új halott jó hirt hozzon a földről. Lankadó erőnknek, csüggedt kétségbeesésünknek, tévelygő utkeresésünknek van rá szükség.

Tavaly az ősi Adv-földre zarándokoltunk, ahol a gyermek Adv mélyázott a két hosszú jegenye alatt és a jószagu kertek lihegték a forró július életmáramát. Ma ide idézzük azt a szép pogány fejet, amely halottan is a mi gondunktól boros és amig élt, alázatos volt a jókkal, gőgös az uri betvárokkal és irgalmatlan a gonoszokkal. Ide idézzük, a körösparti Párisba, ahol bujvirágu a tavasz, ahol a „holnapot” mindig szebbnek remélik a mánál. Itt Adv Endre nem az egész világ poétája, hanem Váradé: Léda és minden szerelmek városáé.

Prédikátorék pogány fia, papoknak ivadéka, kinek igéi bőveek, zengők, nagyok, kinek hite egy pogány hatalom, ki mennyet vártál nagy mámorokon, Adv Endre, simítsd el istenheztető imádsággal az erdélyi gyűlölet Oceán tajtékos habjait:

Békesség az Istennek,
Békesség az embernek,
Békesség a halálnak,
Békesség mindeneknek!

Kenéz Ferenc úri szobá Sir. Ciorogariu 29. Tavaszli és nyári újdonságai különlegesen

A vándorló görlicékről és egyebekről

(A Nagyvárad budapesti munkatársától.)
Este 9 óra tájban a Mozsár-utcán keresztül visz az utam. A Fővárosi Operettszínháznak ide nyílik a színesbejárója. Két autó áll ott hatalmas sokadalom gyűrűjében. Magam is odalépek s egy ifjunál érdeklődöm, hogy mire is várnak tulajdonképpen.

— Hát a görlice vándorlásra — feleli az ifju.

— Miféle görlicékre?

— Nem is tetszik tudni? Innen a Fővárosi Operettszínházból a Halló Amerika előadása közben az angol görlicéket ezen a két autón átviszik a Vigbe s ezek ott a Gombaszögyivel ellejtenek egy bluet s aztán visszarántják őket s jtt tovább Halló Amerikának... Tessék csak egy kicsit várni, mindjárt jönnek. Mi minden este itt vagyunk az indításnál.

Tényleg kis vártatva nyílik a bejáró csapóajtaja és víg nyüzsgéssel kilöbken a nyolc angol táncosnő, kiket a budapesti argot a görli után szabadon és kedves találékonysággal görlicéknek nevezett el. Lenge táncöltözketben vannak, arcukat színpadi smink fedi, nyitott keppük alól kivillan födetlen lábszárak...

Az utca közönsége nagy hűhóval fogadja őket, amint sietve az autókba szállanak. Éljenek, becézó nevek röppennek a levegőbe. Hátról egy sport sapkás fiatal ember odakiált:

— Nagysád, bent felejtettek valamit! Az egyik görlice valamit már ért magyarul, megkéri a kísérőjükben levő színházi alkalmazottat, aki tolmács is, hogy kérdezné meg a kiabáló embertől, mjt is felejtettek ők benn.

— Hát a ruhájukat — feleli a kérdésre a fiatal ember nagy hahótázás közben.

A görlicékkel clobhan a két autó a Lipót-körúti muzsahajlékba, ahol most esténként a Jerome Jerome „Fanny és a cselédkérdés” című kitűnő jelenetét mutat tout Budapest. Gombaszögyi Frida cimszereplése külön színdarabja az előadásnak. Egy izig-vörig szubrett szerepet játszik a drámák ünnepeit hősnője és elragadó temperamentummal illeszkedik a víg keretbe, sőt a görlicék asszisztálásával bokorugró szoknyáskában még táncot is lejt...

A nagyszerű darabról még csak annyit, hogy világszerte ünnepezt írója Jerome Jerome, magyar eredetű, fia a 48-ai forradalom révén ismert Klapka tábornoknak.

Rátkai autója. Rátkai Marci, a Király Színház híres táncoskomikusa szenvedélyes autósportoló. Hatalmas sárga Mercedes kocsijával már a hajnali órákban sétautra kel s a színházi előadást követő éjszakai kirándulásairól is autón tér haza. A Szondy-utcai házban, ahol Rátkai lakik, már minden lakó tudja, hogy a művész mikor indul hazulról s mikor tér vissza. A hatalmas gépkocsi, amint indul, vagy érkezik, hangos pöfögésével fellármazza az egész házat. Sok lakót felver a hajnali álmából, másokat meg éjjel ébreszt fel. A ház lakói előtt igen nép-

szerű a kedves művész, ezért nem akarnak a formális hajnali, vagy éjjeli csendháborítása ellen tenni, de azért az egyik szomszédjától az elmúlt nap a következő tartalmú lapot kapta Rátkaj:

Géppel alszom el,

Géppel ébredek.

Kimondhatatlan az,

Mit érte szenvedek.

Kosztüm egyetlen csattal gombolva. Nagyvárad divathölgyei ide figyeljete! A kosztüm érdekes fejlődését mutatja egy teljesen újszerű kísérlet, mely elő modellen volt megfigyelhető. Pásztor Árpád „Magnetic”-jének premierjén Bajor Gizi a következő színdarab kosztümruhát hordta: Kosztüm egyetlen csattal gombolva. Kabátja sötétkék, hosszú, alóla tizenöt centire látszik a vörös alj, mely szűk és rövid. A csattot kigombolva látjuk, hogy az alj tulajdonképpen egy rövid ruha, melynek oldalvarraissai egybe vannak varrva a kabát oldalvarraisaival, úgy, hogy a ruha voltaképpen egy szűk zsák, melynek elsőrése vörös, háta sötétkék, a kabát két nyitvahagyott előrése pirossal bélelve, kifordulva hül alá a ruha két oldalán.

Ugyancsak ezen a premieren még egy érdekes toalettet lehetett látni. Magas, nyulánk vörös bubifrizurás nő viselte; fekete érepp charmeuse-ből készült, sima felsőrészrel, aljrésszén haragszerűen becsaltott, lefelé bővülő gazdag ezüst éspikkével. Nyakán halványzürke túllal felhőzött s igen disztigvált hatást keltett.

Az Otthon legújabb dadaista vice. Az Otthonban hallottam ezt az úgynevezett dadaista viceet:

Kávéházi vendég szól a pincérnek:

— Hozzon nekem egy kávét hab nélkül!

A pincér pár perc múlva hozza a kávét, leteszi az asztalra s komolyan ezt mondja:

— Nagyságos ur kérem, hab nincsen, tehát kénytelen voltam föl nélkül hozni a kávét.

Ez a vice és ha kérjük, hogy miért hívjuk ezt dadaista vice-nek, a felelet rá:

— Mert ilyesmiket már gyermekkorunkban a dadák meséltek nekünk.

Gellyasi Paula. Környe Béla, a világhíru magyar tenoristát ma délelőtt temették el az Operaház vesztibüljéből. Gyöngyvirág borította el koporsóját. A temetés impozáns méretű volt, amennyivel csak a magyar tudja nagyhalottját megtisztelni. És én, ki mindenben igyekszem a nagyváradi vonatkozást felkutatni, el kell hogy mondjam itt, amit a budapesti nekrológok szinte agyonhallgattak, hogy Környe csodás művészi karrierje egy nagy intelligenciájú nagyváradi urileány: Gallyasi Paula nem mes buzgalmából, odaadó szeretéből sarjadt ki és nőtt nagygyá. Gallyasi Paula kitűnő zenei képességekkel bírt. Művészileg hegedült, zongorázott és finoman kulturált hangjával kellemesen énekelt. Színesnő lett, de nem sokra vitte. Vidéki társulatoknál amolyan segédénekisnői szerepkört töltött be.

Igy jsermedett meg Környe Bélával, aki nemcsak a hangját, hanem a képét is a debreceni Operaházban meg piktorlegény volt, de egy debreceni operaház lakását festette, meghallotta tömör, színes hangját s hozzásegítette, hogy kórta legyen. Gallyasi Paula kjérezte a szerény, faragatlan köztársasági hangjának nagy értékét és tanítani kezdte őt. A tanítványon jól fogott az intelligens, muzsikáló, lelkes nevelő munkája s lassanként kiformalódott a biztos fellépési, hibátlanul éneklő bonviván btenista, kinek Henri márkija, Ripje, no meg Gőör Sándorja szinte fogalom lett a vidéki színeszben. A tanítványból férj lett, Környe Béla és Gallyasi Paula boldog házasságban éltek, két gyermek volt: Paula, aki mamár a budapesti Nemzeti Színház művésznője és Béla, a Zeneművészeti főiskola szerzési tanszakának növendéke.

Mikor Környe Béla Budapetre került s a vidéki baritonistából az Operaház dédelgetett tenoristája lett, elváltak. Bizonyára nem az asztal hűbájából, vagy akaratából. Környe ekkor már a mosi Elzát, a szintén művészi zenithjén ragyogó operaénekesnőt hódította el férjétől, szegény Sándortól, ki e csapás sulya alatt a tébolydába került s ott pusztult... De ez az új egyesülés se volt boldog. Szamosi Elza egyre esett művészi pályáján, Környe nem tudta őt a sikerek felé doppingolni, úgy, ahogy ahhoz Somló dr értett, ki egész életét abban gallopoztta ki, hogy Szamosi Elza magadit sikerit kiforszirozza. Környe maga is művész volt, a maga sikerei izgatták. Ez a házasság is válsással végződött. Szamosi végleg visszavonult a színpadtól, egy Király-utcai nagy bazáros feleség lett, Környe pedig elvette Sándor Erzsí hugját: riát, aki ma könnyezve állott a koporsónál.

A nehéz gyászpompa rengő fényében ott világlóttam a szép fekete nagyváradi urileány, Gallyasi Paula bánatos arca. Az ő sugárzó intelligencia, a gyengédsége és avatott tanítása nélkül sohasem volna a debreceni piktorlegényből a magyar nemzeti parádés halottja.

(Budapest, április 30.)

Pásztor Bertalan

Vasárnap délután fél 6 órakor

Kolozsvár Nagyvárad

válogatott mérkőzés

a Károly trónörökös pályán.

Ruhafestés Vegytisztítás

Gőzmosás legszebb és legolcsóbb

a „MERCUR”-nál

Str. Vlahuța (Szt. János-u.) 1 és Baross utca 9. sz.

Mit vásároljunk a héten Kováts Testvérek áruházában

Az alábbi cikkeket csakis az alant megjelölt napokon árusítjuk

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütört.	Péntek	Szombat
Csikos és kockás női szövetek száz különféle variációjában utcai ruhákra alkalmas 1 méter ára:	Vékony selymeszálú sifon eredeti angol gyártmány családai árban, csak biharmegyei vevőknek, 1 mtr. ára	Különböző színű kitűnő minőségű francia delin, nem gyapju 1 mtr. ára:	A legdivatosabb angol krep pongyolákra legalábbasabb anyag 1 mtr. ára:	Gyönyörű spricces hollandi epons duplaszélés a legizélésesebb mintákban 1 mtr. ára:	Elsőrangú angol színes batistok pongyolára és ruhákra különösen alkalmas 1 mtr. ára:
85 Lei	35 Lei	35 Lei	45 Lei	85 Lei	35 Lei

Figyelem!
Nem létezett
alkalom!

Az alábbi cikkeket naponként is vásárolhatók:

Női szövet tiszta gyapjuból	250	leltől
Férfi	275	leltől
Selymek	275	leltől

**El ne mulassza
megtekinteni!**

Karácsonyi János: A magyar nemzet honalapítása

Ha Karácsonyi János nem volna jópár, hanem egészen egyszerűen csak történetíró volna, akinek multjában elszánt magyar érzelmek nem villognának, akkor a kijutásos közvélemény aligha menne el a kritika nélkül a Magyar Nemzet Történetéről író nagy munkájának most megjelent második füzetét mellett. A füzet a magyar nemzet honalapításával foglalkozik s a 898—997-ig terjedő évszázad történelmét komprimálja.

A demagógia kétségtelenül teleszájjal szól a füzetre, hogy ma nincs itt az ideje a magyarság nemzeti eszményeit lezárni, nem szabad a merő történelmi tények igazságára hivatkozva, kiabrándítani a népet abból a mámorból, amibe generációkon keresztül mákonyozta a mult pagódái. És bizonyos az is, hogy a demagógia pillanatig sem mérlegelne: igaz-e, amit a történetíró mond, legfeljebb azt, ékezetesen érint-e a nagytömegek előtt ismerős történelmi dogmákat. Karácsonyi most éppen erről az oldalról védi az ország főpapi állása és jómagyarsága.

Mert mit is mond nekünk a püspök úr névében?

„Minden ember a maga életében tapasztalhatja, — mondja — mily szörnyű dicsőség van az ábránd és valóság között. Gyönyörű jövőndöröl álmodik az ember és keserves bajokkal küszködik. Szemtekintve az eltűnt nemzedékekre, ez tapasztalható. Dicsőséges, régi jó ágról beszélnek az emberek és ha az időkru adatokat szigorúan megrostáljuk, amoru, fájdalmas események jelennek meg előttünk!

Kénytelenek vagyunk ezt előre beajutani, mert különben minden magyar ember megütözik e fejezeten. Dicső harcol, ellenállhatatlan támadásokról, elcséges népek alázatos meghódolásáról írték a XIII—XIV. századokban írt magyar krónikák, mi pedig nem beszélünk csak foglalásról sem.

Nem beszélünk először is visszatérésről, mert hiszen a 896-ban bevonuló magyarok nem tudtak semmit és nem is akartak tudni semmit a hunokkal, vagy avarokkal való rokonságról. Nem tartották magukat se Attila, se Baján utódainak és öröseinek. Nem is tarthatták magukat hunoknak, mert hiszen nem volt közöttük és hunok vagy avarok közt nyelvi összeköttetés, vagy közös származás, közös mult és az onuguroknak belejük olvadás által letkezett csekély, vérségi kapcsolat sem volt édes emlékü!

Ellenben tudják azt, hogy ők nem jóslantukból, hanem kénytelenségből, hatalmas, vesztükretörő nemzetektől üzetve menekültek ide!

Amivel pedig a bevonuló magyarok Karácsonyi szerint a bejövetelet követő első időkben küzdeni kellett az új világban, az sem más népek ellenállása, hanem az éhség volt. Bár az a szójáték, hogy ungarnak, ungriknak azért hívtak minket a szomszéd nemzetek, mert ungrigok (éhesek) voltunk, Karácsonyi szerint sem áll meg, mégis az inség fölöttében éreztette befolyását a honalapító magyarság életmódjának kialakulására.

A szerző új füzetében is kitér arra a kifogásra, amit már előző, az ősmagyarságról írott munkájában bővebben tárgyalt: a székeley-eredetre. A honalapító magyarok gepida-maradványokat találtak nagyban-egészenben gyér lakosságu új Magyarországon. Mint a többi ittalált népekkel, úgy e hajdan Attila szövetségeseiként

harcoló gepidákkal is a magyarok barátságosan bántak s őket főként hadbavonulásaik idején kalauzokként, útvágók gyanánt használták fel. Mivel pedig ők maguk a germán „Zicken“ (vágni, hasítani) szóval jelölték főfoglalkozásukat, a magyarok az ebből képzett szíkel — székeley szóval nevezték őket későbbi nevükön.

De nem irtották a magyarok a fennhatóságuk alá került morva és pannonszláv törzseket sem, hanem okosan befogadták őket soraikba, ami az elgyengülten új hazát kereső népeletképességet fölötté megnövelte s azért sem vált a magyarságra veszedelmessé, mert a beolvadt szlávok egy pár főni család kivételével mind a társadalom alsóbbosztályaihoz tartoztak. „Az isteni gondviselés — írja Karácsonyi — ezt a morva-pannon-szláv népet rendezte arra, hogy a magyarságnak nagy atilközi veszteségeit kipótolja.”

A kiváló történetíró eredeti felfogásának reflektorába helyezi a honalapítás történetének azokat a fejezeteit is, amik a magyar fegyverek nyugati vállalkozásaival vannak összefüggésben. Azzal, hogy a magyar hadjáratokat hadi vállalatoknak nevezi, Karácsonyi hangsúlyozni kívánja, hogy e vállalkozások nem az egész magyar nemzet művei voltak, hanem csak egyes töredékeké! „E vállalkozásokhoz sokszor ki sem kérték a magyar nemzet beleegyezését. A dicsőség, melyet hoztak, nem az egész magyar nemzetet illeti, a székegyen, amely az egyes vállalatokkal járt, nem az egész magyar nemzetet terheli.”

Részletesen dolgozza fel e megállapítása után a kiváló történész a magyar vezérek hadivállalatait Olaszországban, Franciaországban, ahol a magyarok Laonig, Rheimsig, Chaloniig elportyáztak; beszámol a németországi kalandokról, végül pedig a Bizánc ellen szerbekkel és horvátokkal közösen lefolytatott vállalkozásokról is.

Élelátással rajzolja meg egy további fejezetben Karácsonyi az első vagyoni eltolódásokat a magyar nemzet kebelében. A kalandozások közben meggazdagodott magyar hadnagyok, akiknek már nagyszámu szolgálai, rabjaik voltak, nem folytatták úgy tovább nomád életüket, mint eddig. A vagyon kötötte lassanként azokat a kézműves, iparos elemeket is, akik a nemzet primitív szükségleteit stabil műhelyeikben ellátták. Ezen a kétfajta osztályon keresztül vált a nomád magyarságból állandó lakhellyel bíró magyar nemzet. Nemsokkal később a ruszcsuki lóvasárok utján bejött Magyarországra a bizánci arany demár s ezzel a kereskedelem is megszületett.

Karácsonyi könyve végül a kereszténység elterjedésének ismertetésével fejeződik be. Kimutatja Karácsonyi, hogy az a felfogás teljesen téves, mintha a magyarságot a kereszténységre a keleti vallás papjai térítették volna, ellenben igaz az, hogy a kereszténységet részben latin, részben német közvetítéssel latinból vettük át.

A nagynevű történész rendkívül érdekes munkája a nagyváradi „Őrszem” könyvkereskedésben kapható 40 leiert.

Börgarnitúrák, hencserecok, rendelésre és készen is kaphatók.
GIDÁLI MANÓ
kárptos, S. r. Clorogariu (volt Uri-utca) 2. szám.

BŐR BUTOROK

ruganyos matracok, hencserek, hajlított garnitúrák kapható és megrendelhető KOVACS JÓZSEF kárptosnál, Deák Ferenc-utca 1. sz.

Zsoldos Tanintézet

Budapesti, VII., Dohány-u. 84. TELEFON 1. 124-47.

Az ország legrégibb és legismertebb előkészítő intézete

Legalkalmasabb ajándékol az

állandó képszoiban vásárolhat

Láng féle könyvkereskedés külön termében

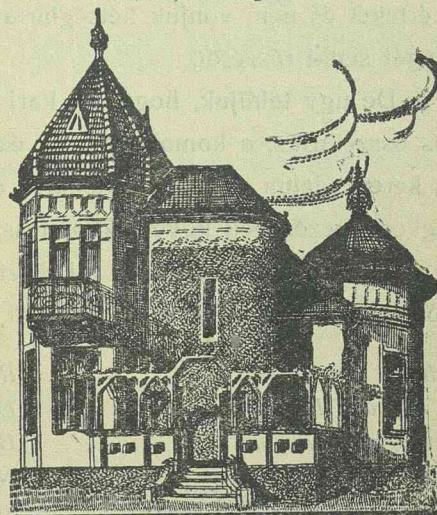
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

ujdonság

FÖLDI MIHÁLY: Az Elet Tolva... Lei 120—

Lettner Marlonnál fehérnemű chifonok batistok, szines opálok oleson

Még csak egy hónap választ el a kolozsvári Tordai-utí villa sorolásának napjától. Május 29-én lesz a házús hatóságok a közjegyző ellenőrzése és a nagyközönség teljes nyilvánossága mellett

SIETNI KELL a sorsjegy vásárlással, hogy megayerhesse ezt a rekvirálás és adómentes, még ez évben bekölthető, évente 120.000 lejt jövedelmező másfél millió értékű villát. A 200 lejes sorsjegyek Nagyváradon Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági bank rt., Industria Bank rt., Hegedús hírlap-rodá. Ermiály-falván Egyesült Ermiályfalvi Takarékpénztár és Ermiályi Hitelbank rt., Cultura könyvkereskedés és a c'geknel és a főbizományosnál „SIROCCO” vállalat irodájában, Cluj, Str. Regina Maria 14. vásárolható 1498

gy tömeg varrott szandál, vászon,

1547

nnisz és selejtes Carmen-cipők érkeztek a

Selejtes cipőáruházba

Szinház-utca 4.

Olcsó árak!

A Kereskedelmi Csarnok tagjaihoz!

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok május 17-én tartja meg tisztújító közgyűlését.

Mindnyájan átérezzük mennyire nagyjelentőségű ez a választás! Itt dől el, hogy kiknek a kezeibe tesszük le ennek a fontos kereskedelmi testületnek vezetését, kikre bizzuk érdekeink képviselését, az ifjúság komerciális nevelésének irányítását.

Azok a férfiak, akik teljesen ismerik a nagyváradi kereskedelem strukturáját, a választásra lisztát állítottak össze.

Gondosan átolvastuk ezt a lisztát és nyugodt lelkiismerettel állunk ama férfiak mellé, akik ezen a lisztán szerepelnek, mert úgy találtuk, hogy a névsor reprezentálja Nagyvárad kereskedővilágának összes rétegeit, honorálja az eddigi becsületes, közérdekű munkát és teret ad az új generáció jogosult érvényesülésének.

Tudjuk, hogy ezzel a lisztával szemben más csoportosulás is alakult ki. Nem vitatjuk senkinek a jogát, hogy a Csarnok vezetésében képviselést szerezzen magának és elismerjük az önzetlen törekvés erőnyeit minden kartársunk részéről, aki a kari érdekek mellett a Csarnok élén, vagy a Csarnok bizottságaiban dolgozni akar. Nem kicsinyeljük senkinek az értékét és nem vonjuk kétségbe az intenciók tisztaságát senki részéről.

De úgy találjuk, hogy a kari szolidaritás, az erős összetartás, a komoly munka és a veszélyeztetett kereskedelmi érdekek intenzív és eredményes megvédelmezésének ügyét akkor tesszük le feltétlenül megfelelő kezekbe, ha a mi lisztánkat juttatjuk győzelemre. Mert ez a liszta egyesíti magában a ta-

pasztalatot, a körütekintést, az energiát és az ifjú lelkesedést egyaránt.

Jogos a félelmünk, hogy az ezzel ellenes csoport egyoldalú törekvései széthuzást, visszavonást, elkedvetlenedést szülnek Nagyvárad kereskedő világában és hogy ezen csoportosulás jelszavai — bármilyen jóhiszemű gondolkodás szülte is azokat kifelé is érzékeny csorbát ütnek a kereskedővilág presztízisének.

A kereskedőosztály ellen egyre jobban elhatalmasodó ártalmas tendencia ki fogja használni ellenünk a surlódást és torzsalkodást. Helyi vonatkozásokban is csökkenteni fogja a Csarnok erejét és befolyását, ha éppen azokkal szemben törne elő sikeresen a mesterségesen szított hangulat, akik eddig a társulat életében önzetlen és produktív tevékenységükkel szereztek érdemeket és bizonyultak méltóknak mindnyájunk elismerésére.

Ezek a szempontok vezérelnek bennünket, amidőn az ezen férfiak nevét magában foglaló lisztával szolidárisaknak jelentjük ki magunkat és ezzel a belső harc életét letompítani, az eddig végzett kartársi munka megbecsülését helyreállítani és az egész nagyváradi kereskedőtársadalom érdekeit megvédelmezni akarjuk. Nem vezet ebben a lépésünkben bennünket sem baráti elfogultság, sem bárkivel szemben ellenszenv, sem múlt hangulat, sem egyéni ambíció, hanem kizárólag a Csarnok boldogulása, a kereskedővilág egységének megóvása, a kölcsönös és közös érdekek önzetlen istápolása.

Kérjük kartársainkat, hogy a május 17-iki közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg és a mi lisztánkkal szavazzanak le.

Andrényi Károly és Fiai

Ifj. Ullmann Izidor és Fiai

Schwarz és Ullmann

Mihály és Kandel

Spitzer Sámuel és Fiai r. t.

Spitzer és Lengyel

Ifj. Weisz Bernát r. t.

De tsch K. I. r. t.

Leitner Márton r. t.

Munk és Schönberger

Füchsl Testvérek utódai r. t.

Wechsler Adolf és Társa r. t.

Flegman Ármin

Leitner Lázár

Csiller Imre

Reichard Dezső

Diósi Ignác Fia Lajos

Beck és Zavislag

Nagyváradi Áruraktár r. t.

Delta Építő Részvénytársaság

Léderer és Kálmán-féle szeszgyár és Gőzmalom r. t.

Berger Gyula étel, olaj és eszencia vegyigyár

Moskovits Ipartelepek r. t.

Rosenberg Izsó Cementárugyár, asfalt és kátrányipar r. t.

Dreher-Haggenmacher Nagyvárad: Sörgyár r. t.

Economia Kereskedelmi és Ipari r. t.

Ferrcomerciala r. t.

Nagyváradi Vasöntőde és Gépgyár r. t.

Falk Ármin és Társa mechanikai kefégyár r. t.

„Interexim“ nemzetközi kivitelei és behozatali r. t.

Léderer Márton chamotttégla, cserépgyár és mészege ő r. t.

La Roche és Darvas Egyesült Erdőipar r. t.

Körösvölgyi Faipar r. t.

Sohodol Erdőipar r. t.

Szudrics-Petróczi erdőkitermelési r. t.

Nagyváradi Erdőipari részvénytársaság

Nagybárdi Erdőkitermelési r. t.

A Csarnok választási mozgalmái

Nagyvárad kereskedő köreiben nem lankad a érdekeltetés a Csarnok jövő vasárnapi választása iránt. A régi vezetőség és a körje csoportosult új generáció tagjai új listát állítottak össze, amellyel a küzdelemben indulnak. Lspunk mai számában negyven előkelő nagyváradai cég aláírásával jelenik meg felhívás, amelye mellé a lista mellé szegődik. A listát értesítéstünk szerint legközelebb a Csarnok valamennyi tagjának megküldik. A Csarnok igazgatója vezetői előtt kétségtelen, hogy a lista nagy többséggel győzni fog.

A Csarnok választási mozgalmával kapcsolatban Bányai Lajos, Mátyás Nándor, Berzovits Arthur, Stein Samu urak aláírásával a közönséget kapunk, amely kifejt, hogy a kereskedők multikori gyűlésükön a kiskereskedők vezetését okolta a kar rovására történt malasztásokért. Weisz Vilmosmal szemben Berzovits Arthur azt hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi iskolák virágzása nem a kiskereskedők vezetésének érdeme. Miért nem tette meg ez a vezetés kötelességét a forgalmi lány rendezésénél?

Jobban vigyáznak a szegény ember kenyérére

Tegnap délelőtt a városháza kisltermében ülést tartott a lisztbizottság, amely foglalkozott a kenyérségben felvetődött anomáliákkal.

A kukoricaiszt, olcsóbb minőségű kenyeret oly élvezhetetlen minőségben állítja igen kevéskor elő, hogy rászorítják a szegény lakosokat is a számára horribilisan drága fehérkenyér vásárlására. A napokban a főjegyző invenciójára kenyérmintákat szereztek be az egyes cégektől, amelyeket átadtak a vegyvizsgáló állomásnak. A vegyvizsgáló feladata, hogy megállapítsa azt, hogy a sütődék belarítottak-e törvényes keverést, amely 80 százalék tuzalisztet és 20 százalék kukoricát ír elő.

Ugyanis voltak, akik megfelelő buzaliszt mennyiség helyett most használtak pótlányul mértékeltlenül alkalmazták a kukoricát. Ezenkívül a kidolgozatra egyes műhelyek egyáltalán nem figyeltek, a kukoricával elegyes kenyér sült, avatag és keserű, olyan, amilyenek a háború legkeservebb éveiben egy kávékészítő a kenyérjegy kapcsán megírta erről feltámadt szomorú emlékről: a kukoricás kenyérről. A hatóságok elhatározták, hogy megfellebbez gondtal fogják ellenőrizni, hogy a sütők betartsák a szabályrendelet előírásait a keverékek az állandó ellenőrzést. Azt a pékmezt, aki nem tartja be a kötelező sütési szabályokat a spekulatívitásáért elállítják. A büntetés maximuma 30.000 lei és 15 napi elzárás.

A lisztbizottság egyben javaslatot tett a pékeknek a pékektemények árának ötven százalékkal való felemelésére. Ezzel kapcsolatban azonban kötelezőnek tartotta kimondani azt, hogy a pékeknek ragaszkodniuk kell a megállapított három, illetve három és fél dekagrammos súlyhoz.

* Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a Ferenc József vizet az egész világon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 6

A 60 év óta fennálló

Glücksman cég

Piața Unirii (Szt. László)-tér üzletét ismét felszerelte békeminőségű

vászon és női divat

árukkal, melyeket elismert szolid árakon árúsít.

Véres tragédia a Burgtheater nézőterén

Egy macedón nő agyonlőtt egy macedón férfit

Tegnap este Bécsben, a Burgtheaterben, nagy szenzációt keltő véres merénylet történt.

Peer Gynt-et játszották. Annál a jelenetnél, amikor a hajó elsüllyed és a színpadon lövések dördültek el, a nézők legnagyobb rémületére a nézőtérben is lövések dördülése hallatszott. A megremült közönség az egyik páholyban, amelyben négyen ültek, egy férfit és egy nőt látott több sebből vérezve összeesni. A férfi azonnal meghalt, a nő súlyos sebesülten bukott a földre. A nézőtérben az egyik golyó egy asszonyt súrolt.

A színház közönségén leirhatatlan izgalom vett erőt. Az előadást egy negyed órára fel kellett függesztetni. Az első percekben csak azt lehetett megállapítani, hogy a merénylet a páholy ajtaját nyitotta ki és a résen keresztül lőtte le áldozatait.

Egy szemtanú a Burgtheaterben történt merényletről a következőket mondotta:

— A baloldal egyik pályójában ültem. A velünk szemben lévő páholyban egy erős termetű, simára borotvált arcú férfi ült, ha jól emlékszem, három nő társaságában. Annál a jelenetnél, amikor a hajó

elsüllyed és a színpadon lövések dördülnek el, segélykiáltásokat hallottunk. Először mindenki azt hitte, hogy ez is a darabhoz tartozik. Csakhamar még egy segélykiáltás hallatszott, de most már a földszínről. Ekkor a legnagyobb bámulatomra, azt láttam a szemközti lévő páholyban, hogy az előbb említett férfi és az egyik nő vértől borított arccal zuhantak a földre. A közönség leirhatatlan izgalom vett erőt. A függöny gyorsan legördült. Ekkorra már hallottuk, hogy a férfi azonnal meghalt és a nő súlyosan megsebesült. A parketten ülők közül egy nőt egy golyó súrolt.

Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a merényletet nem bolgárok, mint az először hitték, hanem egy macedóniai nő követte el, akit *Mencia Karigionak* hívnak. A meggyilkolt férfi is macedón volt, *Todor Panica* a neve.

A gyilkosságának tisztán politikai okai vannak. A gyilkos nő a macedónszabadságmozgalom pártjának tagja és vallomása szerint azért lőtte agyon *Panicat*, mert az hazafiatalanul cselekedett. A merénylet következtében a meggyilkolt nő kívül még egy férfi és egy nő sebesült meg, a férfi súlyosan, a nő könnyebben.

A kalotaszegiek a csucsai paktum nyilvánosságra hozatalát követelik

Pár nappal ezelőtt, mintegy a százrégeni és csiki választások epilógusaként Goga Oktavian egy hírlapi nyilatkozatában másfél éves diszkreció után világosságot derített arra a csucsai paktumra, mely a Magyar Párt és az Averescu-párt között 1923. decemberében létrejött és amely paktum azóta mint lényegében megfejtetlen misztikum, állandóan foglalkoztatta a kedélyeket.

Goga nyilatkozatának azonban volt egy pontja, amely a kisebbségi közvéleményt kissé kinosan lepte meg. Ez a pont pedig a költő-politikusnak ama megállapítása, mely szerint: „politikailag a Magyar Párt parlamenti egységben lesz az Averescu-párttal, ennek vezéréitől vesz minden politikai irányítást és semmi politikai mozgalmat nem indít, mely a paktumot kötő másik fél, a Román Néppárt programjának kereteit túlhaladja.”

Goga nyilatkozatának idézett passzusa

arra indította a Magyar Párt kalotaszegi tagozatát, hogy hangot adjon a kisebbségi politika megkötése fölött érzett aggodalmaknak, levélben forduljon magyarázattal a Magyar Párt vezetőségéhez.

A levél megállapítja, hogy amennyiben Goga közlése helytálló, úgy a Magyar Párt a parlamenten belül elveszti önállóságát s eleve lemondott a kisebbségi jogokról minden további kifejlesztéséről. Ilyen sorshatározó lépések megtételére pedig — a kalotaszegiek szerint — nagygyűlés nélkül a pártvezetőség nem jogosult.

Az érdekes levelet a kalotaszegi tagozat nevében Kóós Károly elnök és Deutsch Géza titkár írták alá.

NAC

MŰSOROS TORNAÜNNEPÉLY

május hó 10-én este fél 9 órakor
a Ka holikus Körben.

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órakor

3, 5, 7 és 9 órakor

Ma, vasárnap utoljára — Gustave Flaubert világhírű regénye

Salammbó

Monumentális film 10 felvonásban. — A főszerepben: Jeanne de Balzac
Dorian film!

Holnap, hétfőn premier — Vajda Ernő színműve

A jött-ment asszony

(Egy asszony, aki mindenklé)

Rendezte: Korda Sándor

Főszerepben: Korda Mária és Somlay Arthur

DORIAN FILM!

DORIAN FILM!

ÚJ DONEXGOK

* **Melyek lesznek a kötelező ünnepi munkaszünetek.** A szenátus tegnapi ülésén megszavazta azt a törvénytervezetet, amely a kötelező ünnepi munkaszünetes napokat állapítja meg. E szerint kötelező a teljes vasárnapi munkaszünet: újév, vízkereszt, gyümölcsoltóboldogasszony, szent György napja, husvét első és második napja, május 10-ike, Krisztus menyegyzése, Péter-Pál, Nagyboldogasszony, Keresztfelmagasztalása, karácsony első és második napja.

* **Kocsán János cikke.** Kocsán János táblabíró, a kiváló publicista, Tarnóczy Lajos ref. esperes ismeretes Ady-előadásáról rendkívül érdekes cikket írt, a melyet helyszüke miatt lapunk keddi számában fogunk közölni.

* **Zigre Miklós dr. balesete.** Kellemetlen baleset érte dr. Zigre Miklóst, volt kisebbségi államtitkárt. Az elmúlt napokban Ersemlyénben volt kint hivatalos ügyben. Néhány ismerőseivel az utcán haladt és egy kis töcsát akart kikerülni, de olyan szerencsétlenül lépett, hogy megcsuszott és elesett. Egy pillanat alatt felállott, de a kísérőinek nagy fájdaímakról panaszkodott. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy Zigre dr. csontrepedést szenvedett. Bekötözött lábával kénytelen néhány napig ágyban fekvődni, de a sebe szépen javul és orvosainak véleménye szerint hamarosan felépül.

* **Egy régi cég új korszaka.** Nagyvárad kereskedőháza között kétségkívül a legjobb hírnévnek örvend a Glücksmann-ármin-cég. Hatvan éve áll fenn, mindig a legszolidabb alapon dolgozott. Sem néhai alapítója, sem jelenlegi tulajdonosai: Jónás Andor és Loránd, sohasem használták ki a konjunktúrában a vevőkönöztséget, a vevők bizalmával nem éltek vissza. Természetesen tehát, ha a közönség ragaszkodik a céghez és most arra kérte, hogy újból rendezkedjék be, mert mint megbízható cégnél, nála óhajtanak vásárolni. Vázon és női divatcikkekben egész Erdélyben kiterjedt vevőkörre volt minden időben és a város kereskedelmére csak előnyös ilyen szolid, megbízható cég újbóli berendezkedése. A cég hirdetései felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Néhány elhanyagolt utcát kiköveznek.** A tanács szombati ülésén Kőszeghy főmérnök felhatalmazást kért több sürgős munkát elvégzésére. Nyilvános árlejtést hirdettek a Baross-híd kockáinak kicserélésére, amelyre 230.000 lei van előirányozva, a Hentes-utcat 59.000 lei költséggel kikövekövezik. Atjárót kap 13.000 leier a Három-rózsza előtti kis tér, egy Petőfi-utcai betonmunka elvégzését a tanács a Meiloco-cégnek adott át, 40.000 lei költséget szavazta meg. A tanács a Delavrance (volt Ritoók Zsigmond)-utca meghosszabbításában az érdekelt lakók és háztulajdonosok kérelmére s a közbiztonság megővése érdekében elhatározta a villanyvilágítás bevezetését. Felhatalmazást adott a tanács Kőszeghy főmérnöknek, hogy 98.000 leier az elvégzendő későbbi kövezési munkákra a mérnöki hivatal körösköveket vásároljon. Sajnálattal láttuk, hogy a sörgő előterjesztések között nem szerepel ott a Görbe-utca, Liliom-utca, Szent Jeromos-utca, a Nilgész-telep s még néhány sürgős rendezést kívánó külvárosi utca gyors kikövezése. Lehetetlen viszonyok uralkodnak ezeken a helyeken és esős időben valósággal megközelíthetetlenek. Jó lenne, ha a főmérnök a nyári munkaprogramból nem felejtene ki ezeket a munkálatokat sem.

* **A Biharmegyei Vadásztársaság intéző bizottsága felkéri tagjait,** hogy a folyó 1925. év első felére esedékes 600 lei tagsági díjat június hó 1-ig a társaság pénztárnokánál (Darabont Ferencnél, rendőrség, földszint 7. számú szoba), befizetni sziveskedjenek. Ugyanakkor közli az intéző bizottság, hogy a társaság működése a 35139-925. számú miniszteri rendelettel elismertetett. Elnökség.

* **Felmenteti a tábla a csempészség vádjá alól egy szatmári igazgatót.** A múlt évben Melchner József, a szatmári vaskereskedelmi r.-t. igazgatója Csehszlovákiába akart utazni. A halmai vámnál a vámolásnál Ilie Stefan taxatörnek megmutatta, hogy 9600 cseh korona és 290 dollár van erszényében. A taxatör tubuzgóságból rögtön megállapította, hogy Melchner csempészni akart és a szatmári törvényszék ezért egy évi fogházra ítélte. Felbbezés folytán a nagyváradi ítélőtáblához került az ügy, ahol dr. Mocan Miklós védte Melchnert. Az ítélőtábla megállapította, hogy Melchner esetében a csempészségnek még csak a szándéka sem forog fenn, mert Melchner első kérésre felmutatta a nála lévő pénzt. Az ítélőtábla a bizonyítékok alapján Melchnert felmentette a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

* **Kétnyelvű előadás lesz a szerdai Csárdaskirályné előadása.**

Az Atlantic nyárimozgó megnyílt.

* **A Dorotheum részvénytársaság lesz.** Alig egy éve indult meg a csendes, kihalt Premontrei gimnázium egyik tágas termében ez a házagptól és érdekes vállalkozás és máris elérkezett egy olyan stációhoz, mely egy üzlet életében fordulópontot jelent. Egy vállalat kétféle okból szokott részvénytársasággá átalakulni. Vagy rosszul megy és friss tőkétől lehet csak remélni az életet adó injekciót, vagy mert az üzlet rohamos fejlődése szétöri a kezdeti szerény kereteit és a kínálózó üzleti lehetőségek kiaknázása, az üzlet működésének új tereimmai nagyobb erőt és több befektetést kívánnak. A Dorotheum részvénytársasággá való átalakítását ez utóbbi okok tették szükségessé. Ez a nagy siker, melyet ez a fiatal vállalkozás a hozzávitt áruk elhelyezése körül felmutat és a közönségnek ösztöne rokonszeve és megértése mindegyre új és új lehetőségek kapuit nyit

tották meg a Dorotheum előtt. A vállalkozás érdeklődése fiókok alakítását és üzemi elhelyezését tették indokoltá és a Dorotheum ma már egy jól kiépített országos hálózat felett rendelkezik, mely természetesen az áruelhelyezés biztos és gyors módját garantálja. Az új társaság, melyben város egy pár igen jelentékeny társadalmi és közgazdasági kapacitása is helyet fog meghonosítja az áruelőlegek kipróbált rendszerét is, ami gyakorlatban azt fog jelenteni, hogy akárcik — tehát kereskedés — a Dorotheumnak eladás céljából adott áruikra, egy tekintélyes hányadát értékek azonnal megkaphatja. Örömmel regisztráljuk egy fiatal váradi vállalatot, ezt a jelentős és sikeres előnyomulást, mert hiszen őszintén örülni kell ebben a katasztrófális gazdasági világban, hogy e üzletnek, pláne ha még az új alapítás nem csődhírét halljuk, hanem sikerét munkáját eredményekben láthatjuk.

* **Rabega bukaresti operettszínész** ja szik szerdán a magyar társulat keretében.

* **Kolozsvár—Nagyvárad** válogató csapatainak 10-ik találkozója ünnepélyes keretek között fog lefolyni vasárnap délután. A mérkőzés előtt Dr. Zigre Miklós Com. Reg. elnöke fogja a kolozsváriak üdvözölni s a nagyváradi kerület nevében gyönyörű selyem-zászlót fog átnyújtani. Ünnepélyes kicik of után Nagyvárad csapata a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: Stróck I., Bartha, Székely, Kőrösi, Kinigli I., Kinigli II., Zsiga, Róna, Keller, Csomag, Drescher; tart.: Mont Plesch, Pallós, Markovits, Grünbaum. Kolozsvári csapat igen erős felállításban szerepel. A csapat az éjjel érkezett meg és teljesen friss kondícióban veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés fél 6 órakor a Károly trónörökös pályán lesz megtartva. Dancu temesvári szöv. bíró vezeti. Helyárak: 80, 60, 50, 40, 30, 10 lei. A szövetségi és bírói igazolványokon kívül semmiféle igazolvány nem érvényes.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Bozsódi János hó 6-án a nagyváradi ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikeresen letette és oklevelet kapott.

* **Házasság.** Pásztor Rózsi és Fuchs Sándor kedden délután 1 órakor tartja esküvőjüket (Parcul Eminescu, Emléktér 24. alatt).

Bíró László és Dózsa Anna szívesen látják összes ismerőseiket május 12-én délután 2 órakor Szent J.-u. 9. sz. a. tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

ATLANTIC NYÁRI MOZI

9¼ órákor

Közkívánatra!

Sláger!

Ma vasárnap utoljára:

Isten hozta

Buster Keaton legjobb vigjátéka 6 felv.

Nagyon mulatságos téma. — Stephenson első vasutjának parodiája. — Akrobata mutatványok a Niagara zuhatagon.

Ezt megelőzi: egy kitűnő 2 felvonásos

MacSennell burleszk

APOLLÓ MOZGÓ

3, 5, 7 és 9 órákor

Ma, vasárnap:

Nebántsvirág

(Mamzell Nitouche)

Meilhac és Milland világhírű operettje 6 felvonásban. — A főszerepben:

LEDA GYS

az olasz Fedák Sári.

Ezt megelőzi: egy kitűnő burleszk

Kiköltözés miatt

a raktáron levő áruk gyári áron alul is lesznek elárusítva

VADAS JENŐ

Reg. Ferdinand 5.
Telefon 802

ESŐ UTAN...

Eső után kisütött a nap,
Sétál is már sok fess kislány a Passage
[alatt].
Gyönyörködnek, csodálkoznak, meg-meg-
[állnak mind,
A Kovács Testvérek Áruházának Váradon
[párja nines.

* Weisz és Miklós fényképészeti mű-
teremnek a Jelinek virágüzletnél lévő kira-
katában: Virányi Böske, dr Markovits Pál
és Ruzicskay György festőművész portréi
láthatók. Minden szombaton új kirakat.

* Eljegyzés. Tóth Kálmán nagyipa-
ros leányát, Ilkét eljegyezte Rerleg
Gyula, a „Dánia” építő- és technikai vállá-
lat tervező mérnöke.

* Mangra Stefan vasutasnak nem volt
büntétszaj. A váradvelencei vasuti
pénztárkezelőnek annak a kijelentésére
kérték fel lapunkat, hogy a postás, Mang-
ra Stefan manipulációtól távol állanak s
lebelvegezetlen jegyeket soha nem vettek
vissza tőle. Ő maga is beismerte a rend-
őrség előtt, hogy soha nem adott át jegyet
a pénztárkezelőknek, hanem a jegyeket
arra használta, hogy szabadságra menete-
lekor használta fel. E kijelentést magunk
is megerősítjük, valamint megerősíti Bra-
tianu Demeter állomásfőnök is.

* A szalárdi országos nagyvásár má-
jus 13-án lesz megtartva.

Az Atlantic nyárimozgó megnyílt.

* A NAC tornaünnepélye. Vasárnap
május hó 10-én, esti fél 9 órai kezdettel
rendezi a Nagyváradí Atlétikai Club a
Kath. Kör helyiségében műsoros tornaü-
nnepélyt. A kiváló női- és férfi-tornász-
kon kívül szerepelni fognak Betegh Bébi,
Rohonczy Mihály a Regina Maria színház
kiváló tagjai. A filharmonikus társaság
tagjai Kramer, dr Faragó, dr Aliquander,
Kreml és Schmidt urak előadják Schubert
Csűr quintettjét, amely melodikus zenéje-
nek mindegyik szépségével fogja a zeneke-
velők figyelmét lebilincselni. Továbbá Gio-
vani olasz mesterbűvész, ki most Kolozs-
váron aratja sikereit, fog fellépni szép mu-
tatványaiival.

* A nagyváradí jótékony nőegyletek
50 darab eredeti festményt kaptak Pataky
Kató, Sára és Örkény István budapesti
festőművészekről, hogy a képeket a nő-
egyletek jótékony célra elárussák. A nő-
egyletek e hó 9-én szombaton délután 6
órától 8-ig és 10-én, vasárnap délelőtt 11
órától 1-ig a Helikonban a legolcsóbban
árusítják el az igazi művészi értékű képe-
ket. Ezután kéri fel tehát Nagyvárad jóté-
kony társadalmát, hogy minél számosab-
ban jöjjenek el a „Helikon”-ba.

* Petrás Sári, a legkiválóbb primadon-
na csak pénteken és szombaton játszik.

* Egy új szalmakalap 10 leért. Pilla-
natok alatt, mintha új volna, olyan hőfé-
hér lesz a legpizkosabb és legelavultabb
szalmakalapja, ha azt a felülmúlhatatlan
fehérítő hatású „Strobin”-nal tisztítja.
Meg fog lepődni, hogy a „Strobin”-nal
való tisztítás és fehérítés milyen egyszerű.
Minden drogériában stb. kapható.

* Mária-csemege 1 drb. 5 lej Benedeknél.

Nógrády József

uriszabó tisztelet Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi) ut
10 szám alá, a Stern palotába helyezte át!!!

* Aradon felöltöztetik a szobrokat. Aradról je-
lentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudva-
levőleg új székházat épített és a főhomlokzatra né-
hány szimbólikus meztelen férfiszobrot faragott
Rubleczky szobrász. A kamarával szemben egy felső-
bb leányiskola van, amelynek igazgatója a köz-
erkölsre való hivatkozással arra kérte a városi ta-
nácsot, hogy a meztelen szobrokat távolítsa el.
Bizottságot küldtek ki szemlére és a tagok egyrésze
hiába érvelt, hogy a művészi szobrok nem sértik
a közérkölsöt, a többség úgy döntött, hogy utasí-
tani fogják a szobrászművészt, hogy a meztelen
férfiszobrokat — fügefalevéllal dekorálja.

* Most van alkalma minden hölgynek
a nyári divat szükségletét olcsón beszerezni.
mert mielőtt Kertész Reklám üzletét a
Rimanóczy-utcáról áthelyezné, melyen le-
szállított árban kiárusít.

* Új nyaralótelep Nagyvárad mellett.
Régóta éri szükségét Nagyvárad közön-
sége egy olyan magaslati nyaralóhelynek,
amely a városhoz közel fekszik és teljes és
jó ellátással, tiszta szobával fogadta és
traktálja a vendégeket. Ezt a nagyon is
szükséges intézményt valósította meg a bi-
harmegyei Petraas (Petrósz) községben
létesült panzióval egybekötött üdülőtelep.
Pormentes tiszta levegő, gyönyörű vidék
felséges kilátás, amely eddig is centruma
volt a legélvezetesebb kirándulásoknak. Itt
van az új és első biharmegyei nyaraló-
telep, ahol a turisták, pihenésre és üdül-
lésre várók a mai fürdőarakhhoz képest ol-
csón és pompásan megtalálják tavaszi és
nyári otthonukat. kényelmesen utonnan és
uriasan felszerelt pavillonszerűleg beosztott
szobák és elsőrangú ellátás áll a közönség
rendelkezésére. A nyaralóhely vasuti álló-
mása Mureni mci (Kisszedres), a vasköhi
vonalon, ahonnan egy órai kocsijárással —
nagyszerű országúton — van a petrósi te-
lep. Előzetes értesítésre az érkezőket kocsí-
várja az állomáson, ahol különben minden
vona-érkezésnél ott van a nyaralótelep
megbízottja. A nyaralótelepen orvos és
posta van. Szezon június 1-től szeptember
végéig. A környéken tartandó kirándulá-
sokat az erdőbe vezető 40 kilométeres
iparvasut megkönnyíti. Felvilágosítást ad
Sebő Sándor Petroasa és Helyben Hajdu
Hugó gyógyszerész úr Csillag-gyógyszer-
tár.

* Kölcsonkönyvtár ingyenes sorsolás
a Hegedűs Hirlapírodában. Május 12-én I.
nyeremény: 1 üveg pezsgő Robin Charles
Gerliczy-utcai pezsgőgyárából. II. 1 pár
Baby cipő Carmen gyermekcipőszalonból
str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 4. III.
10 habos kávé a Stepper cukrászdában.

Legjobb tenniszcipők Reichardnál

* Kérjünk mindenütt Bavaria dupla-
malata, vagy márciusi világos kiviteli Dre-
her-Haggenmacher-sört!

* Bomba 6 lej az Eldorádóban.

* A Savoly-illatszertár áthelyezése.
Értesitem a tisztelt közönséget, hogy Sa-
voly illatszertáramat megszüntettem és
teljes áruaktáramat átvittem az Angyal-
droguériába. Illatszertáratemet itt folyta-
tom és a legdúsabb és legválasztékosabb
raktárral állok a közönség szolgálatára.
Üzletemet az eddigi nivón, az eddigi szo-
lid és disztigvált alapon fogom vezetni és
kérem a nagyközönség további szíves tá-
mogatását. Barna Miklós, az Angyal-dro-
guéria tulajdonosa, Bul. Regele Ferdinand
(Rákóczi-út) 1. szám.

* Érttesitem a m. t. rendelőimet, hogy
Teleki-utca 2. szám alatti régi cipésmű-
helyemet Samuel Micu Klein (Szabadság)
u. 7. szám alá helyeztem át. Tisztelettel
Urán Mihály orthopaed cipész.

* Felhívás az összes hatóságokhoz. A
pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszte-
rium hadikártalanítási ügyosztályának
101.467—1925. számú rendelete alapján tu-
domására adja az összes érdekelt hatósá-
goknak, amelyek a letétpénztárnál magyar
magánpénzügyintézetek által kibocsátott cím-
leteket (jelzálogleveleket) és takarékbeté-
t könyveket tartalmazó zárt vagy lepecse-
telt csomagokat helyeztek el letétnyugta
ellenében, hogy az erre vonatkozó letét-
nyugtákat (recepiseket) sürgősen, ezen
hirdetmény megjelenésétől számított 5 na-
pon belül a pénzügyigazgatóság letétüg-
osztályához adják be. Jelen felhívás a régi
magyar koronára szóló tartozások és kö-
vetelésekre vonatkozó általános rendelke-
zések, illetve a magyar állammal kötött
7-ik egyezmény II. fejezet 5-ik és III. feje-
zet 9. cikkének végrehajtására vonatkozik.
Ezen letétnyugtákat a letéti ügyosztály a
minisztériumba felterjeszti annak elbírálá-
sa céljából, hogy melyik értékek vannak
érdekelve a fentemlített egyezményben.

* Eredeti reichenhalli kurát használ-
hat köhögés, hurut, asztma esetében az
orvosi vezetés alatt álló „Reichenhall” in-
halatoriumban, Teleki-utca 16. szám.

* Old England divatnői és kötött
áru újdonságai megérkeztek.

A legjobb harisnyák Weisz és Kar-
dosnál, BV-dul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) Moskovits palota

* Felelősség mellett vállalko moly-
kár elleni megőrzésre szörmebundákat,
ruhaneműeket és szőnyeget, Lechner Str.
Ciorogariu 4. szám.

* A hét minden napjában legolcsó-
ban szerezheti be szükségletét a „Vultur”
áruházban Jung és Béhme-cégnél, Kossuth-
utca.

Darvas harisnyái legjobbak!

* Ha súlyt fektetünk arra, hogy arc-
rünk gyöngés és fehér legyen, úgy kever-
jünk mosdóvizünkbe eredeti Mack-féle
Kaiser-boraxot

* Legjobb telefonkészülék! villany-
körte és manometer raktáromról. Telefon
és villanszerelést, minden fémipari és
esztetgera-munkát, javításokat igen szolid
áron vállal R a j elektro-mechanikus, Sza-
lárdi-utca 9. Telefon 512.

Legjobb tenniszcipők Reichardnál

Vasárnap délelőtt 10
órákor a

DOROTHEUM

kellemes, hűvös

termében nagy árverés lesz.
Vasárnapi árveréseink szok-
tak leginkább sikerülni, te-
hát természetes, hogy erre
az árverésre gyűjtöttük
a leggazdagabb anyagot!

Női kalap üzletemet

Josif Vulcan (Nagy Sándor)-utcából Ep. Ciorogariu (Uri)-u. 14. sz.
Premontrei gimnáziumba helyeztem át. Bokor (Kertész) Szidy.

* H. G. Wells legújabb regénye: Emberistenek. Wells új regénye, az Emberistenek, az író utópisztikus regényei közül való. Arról van benne szó, hogy egy angol társaság csodálatos véletlen folytán áttelepült egy eddig ismeretlen negyedik dimenzióba, megismerkedik az ott virágzó élettel a görög istenekhez hasonló tökéletes és boldog emberekkel és észszerűsége és jóságon alapuló intézményeikkel, boldog kulturájukkal. Ez a képzelte élet ragyogó színekkel van megírva, benne van a mi mai zűrzavaros, rendezetlen életünk szatirikus kritikája is. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 150 lei.

Az Atlantic nyárimozgó megnyílt.

* Hugó Victor: A nyomorultak, teljes mű négy kötet ára 330 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Kalaposnők figyelmébe! Kalapmodell divatlap (eddig még nem létezett) érkezett ma a Hegedüs Hirlapirodába.

* Nemcsak villamosan utazhat ingyen Bodnár Gyula borkereskedőhöz, Str. Avram Iancu 5., hanem nagyobb vásárlásnál vonatköltsége felét is visszatérít. Kivágot talp- és felsőbőrök olcsó áron! Krupon 110 leitől, nyak 85 leitől, szürke bélésekből 22 leitől. Minden fajtájú színes szezoncikk, cipész és szíjgyártókékek nagy választékban. Felsősorúzt ízlésesen, méret után készítek külföldről érkezett szabázzommal. Telefon interurbán 237. szám.

* Magyar utlevelek hosszabbítását vállaljuk. Kis illeték 100, nagy illeték 1000 lei a Hegedüs Hirlapirodában. Gyorsan és pontosan intézzük, 4 nap alatt kész.

* Balázs Árpád legújabb kottája: Szeretnék május éjszakákon című nagysikerű nótája ára 12 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

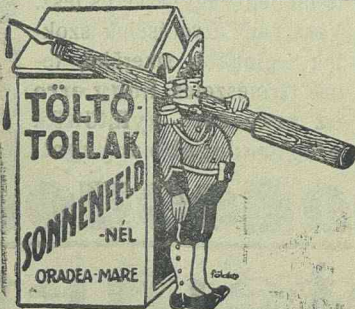
* Hugó Victor: A nyomorultak. Teljes mű négy kötet. Ára 330 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

A kisantat továbbra is fennmarad

Hivatalos kommuniké a mai tanácsülésről.

Bukarest, május 9. A külügyminisztérium a kisantant mai üléséről a következő kommuniké adta ki:

Ma délelőtt és délután Benes, Niculescu, Bratianu és Duca hosszasan foglalkoztak az általános politikai helyzettel. Vizsgálat tárgyává tették az összes napirenden lévő kérdéseket, amelyekre nézve teljes megegyezésre jutottak. Megállapodtak, hogy a kisantant államainak szolidaritása annál szorosabb, minél kevésbé tekinthető konszolidálnak a nemzetközi helyzet. A kisantant a béke fenntartására és a létező békeszerződés alapján való konszolidálásra létesült. Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia el vannak határozva, hogy szoros együttműködéssel szolgálják a szövetség céljait, amely szövetség az utóbbi évek összes eseményeinél mindig szükségesnek mutatkozott. A tanácskozás résztvevő államférfiak megtették azoknak a speciális kérdéseknek a felülvizsgá-

lását, amelyek a kisantant államait külön érintik. Ezeknek főként Ausztria, Magyarország és Bulgáriára vonatkozó kérdéseknek a megbeszélését holnap folytatják. A konferencia legközelebbi ülését ma délután 10 órakor tartják.

LEGUJABB

Egy hajó százfőnyi utasa a tengerbe veszett

Tókióból jelentik: A Kyro Maru nevű gőzös a nagy viharban elsüllyedt. A hajó legénysége és száz főnyi utasa a tengerbe veszett.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután 6 órakor: Kis lord, Kiri Klári gyermekprimadonna felléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Kék mazur, operett-repriz, bérleten kívül.

Hétfő: Katonadolog, operett-repriz, A) bérlet. Kedd: Juhász legény, szegény juhász legény, operettjúdonság B) bérlet.

Szerda: Csárdaskirályné, operett, M. Rabega, a bucaresti operett-társulat bonvivantjának első felvétele, bérleten kívül.

Csütörtök: Kék mazur, operett-repriz, A) bérlet. Péntek: Marinka táncosnő, operett, Petrási Sári első vendégfelléptével, B) bérlet.

Szombat délután fél 4 órakor: Magdolna, életkép, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Lengyelvér, Petrási Sári vendégfelléptével. Bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Sibil, operett mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Vörös ember, vígjáték-bemutató, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Nótás kapitány operett, Holdi Juci, a marosvásárhelyi színház primadonnájának vendégfelléptével és Rohonczy Mihállyal, bérleten kívül.

Hétfő: Vörös ember, vígjátékjúdonság, A) bérlet, premierbérlet.

Kedd: Vörös ember, vígjátékjúdonság B) bérlet. A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdve árusítja a színházi pénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— Kék mazur. Vasárnap este lesz a reprize Lehar szenzációs operettjének, a Kék mazurnak, mely az összes Lehar-operettek között a legértékesebb kritikát reprezentálja.

— Katonadolog. Hétfőn este A) bérletben játszák el az operett-társulat Zerkovitz rendkívül nagy sikerrel felújított és mindig óriási érdeklődés mellett előadott operettje, a Katonadolog. Legutóbb pénteken került színre ez a kiváló zenés darab telt nézőtér előtt, ami biztos jele annak, hogy a Katonadolog minden előadását a legteljesebb megértéssel fogadják a publikum. A Zerkovitz-operett főszerepeit Biczó Margit, T. Pogány Janka, Betegh Béby, Kertész Manci, Rohonczy, Sós, Bihari Nándor, Stoll, Madas és Hevesi játszik.

— Rabega bucaresti bonvivant vendégjátéka. Minden tekintetben érdekes előadás lesz szombat este a Csárdaskirályné előadás, melynek keretében először lép a nagyváradai színpadra M. Rabega, a bucaresti operett-társulat bonvivantja, aki Edvint fogja játszani. A vendégművész csak románul tud, a többi szerepeket pedig a társulat magyar tagjai játsszák. Ez a körülmény érdekes és pikáns ízt fog adni a szerdai előadásnak, melynek főszerepeiben az operett-ensembel legkiválóbb tagjai lépnek fel. A szerdai esti előadás bérleten kívül megy.

— Petrási Sári vendégjátékai. A magyar operett színházak legfényesebben ragyogó starja, Petrási Sári go legfényesebb színpadunkon pénteken és szombaton este.

— Holdi Juci a Nótás kapitányban. A Nagyváradról elszármazott kitűnő énekesnő, Holdi Juci,

aki az idei szezonban a marosvásárhelyi társulat primadonnája, vasárnap két előadás keretében lép fel Nagyváradon. Este fél 9 órai kezdettel a Nótás kapitány hercegnojt fogja alakítani. Holdi Juci felépése egyik legérdekesebb eseménye lesz a vendég-szereplésekben gazdag tavaszi szezonnak. A Nótás kapitány címszerepét Rohonczy alakítja.

MOZI

— Atlantic-mozgóban közkeletűre ma adja az „Isten hozta” című koosszális siker aratott vígjátékot. A legnagyobb mértékben megnyerte mindenkinek a tetszését ez a kiadó film, amelyet mindvégig érdekes és vidám témájával, a rendezés tökéletességével és legfőképpen Buster Keatonnak szíves, ellenállhatatlan humorával a legnagyobb sikerű darabok közé kell sorozni. Megelőzőleg egy kitűnő 2 felvonásos Mack Sennett burleszk megy, amelyben az idomítás tökéletes példáját láthatjuk kutyán, tyúkon, disznón, kecskén.

— A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap utoljára látható a Faubert világfőregénye után készült „Salammbo”. A 10 felvonásból álló monumentális film főszerepét Jeanne de Balzac alakítja csodálatos művészetével. A hatalmas főmegjelenetekben bővelkedő film a 3, 5, 7 és 9 órás előadásokban látható. Holnap, hétfőn lesz a bemutatója Vajda Ernő színpadon is nagy sikert aratott színművének, a „Jöttment asszony”-nak. Korda Mária, a „Rabszolgakirálynő”-ből ismert filmszínésznő játssza a főszerepet a 8 felvonásos filmben, melyet férje, Korda Sándor rendezett. Kivül még Somlay Arthur, a híres magyar színész játszik a darabban. A Dorian-márkát vise ő film az 5, 7 és 9 órás előadásokban kerül színre.

— Apolló-mozgó. Ma, vasárnap adja először az Apolló-mozgó Meilhas viághírű operettjét, a „Nebántsvirág”-ot, amely kiadó rendezésében és Leda Gysnek, az olasz Fedák Sárinak főszereplésével, eredeti zenekísérettel megy. A 6 felvonásos operettet egy végletesen kacagtató burleszk előzi meg.

SPORT

Megsemmisítették a Lóránt János sportműködését felfüggesztő ítéletet

A nagyváradai sportövetség tegnap este ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya Lóránt János felelőssége volt. Megtörtént ugyanis, hogy a fegyelmi bizottság Lóránt Jánost és Goldmann Sándort örökre eltiltotta a sportműködéstől az ismeretes Bartha-féle szöktetés miatt.

A fegyelmi bizottság határozata nagy felzúdulást keltett, mert Lóránt Jánosnak mulhatatlan érdemei vannak a nagyváradai sport fejlesztése körül és az igen szigorú ítélet túlzott volt.

A sportövetség tegnapi ülésén dr. Roxin Teodor elnökölt. Jelen voltak dr. Triff Titus, dr. Munteanu Leontin, Ispesicu kapitány, dr. Kakas István és Krausz Ernő.

A szövetségi gyűlés megállapította, hogy a fegyelmi bizottság határozata szabálytalan volt, mert Goldmann, a NAC pénztárosát egyáltalában nem hallgatták ki a vizsgálat során. Ezért a határozatot megsemmisítették és visszaküldték a fegyelmi bizottságnak újabb bevizsgálása és döntés céljából.

Ezután dr. Triff Titus jelentést tett a szövetségnek a Törökvis legutóbbi birkózversenyéről, amely igen szépen sikerült és ezért díszet illeti meg a rendezőszéket.

NYELTTÉR

Ma, vasárnap nyílik meg a Bélakert kerthelyiség, a legjobb román, magyar és francia ételek kaphatók. — Elsőrendű sörök, borkok. Pontos és figyelmes kiszolgálás. — Kérem a n. b. közönség szíves pártfogását.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Harmincezer lei jutalom a „Nagyvárad” előfizetőinek

Egy hónappal ezelőtt felkértük a „Nagyvárad” előfizetőit, szíveskedjenek a „Nagyvárad” számára előfizetőket gyűjteni. Minden előfizető, aki egy új előfizetőt hoz nekünk, ajándékba kap egy ötös könyvcsoportot, azonkívül díjtalanul résztvesz tizezer lejes sorsolásunkban.

Ennek a felhívásunknak erős visszhangja támadt. Mindennap nagy számmal jönnek be a kiadóhivatalba előfizetőink, akik új előfizetőket jelen-tenek be nekünk. Őszinte örömmel adjuk át nekik az értékes könyvjutal-
mat és a sorsolási igazolványt. Minthogy azonban

minden előfizetőnkkel szemben

előzékenyek akarunk lenni, mindenkinek módot akarunk adni, hogy a szer-
censéjét kipróbálja, elhatároztuk, hogy egy külön sorsolást is rendezünk.

megismételjük januári huszezer leies sorsolásunkat.

Ezek szerint a nyár folyamán ugyanazon a napon — július 12-én —
amikor kisorsoljuk tizezer lejes ajándékunkat azok között az előfizetőink
között, akik nekünk új előfizetőket toboroztak, kisorsolunk külön még
huszezer leit a

„Nagyvárad” összes előfizetői között.

Ez a huszezer lei a következő részletekben kerül kisorsolásra:

I. díj 5000 Lei	VI. díj 2000 Lei
II. díj 3000 Lei	VII. díj 1000 Lei
III. díj 2000 Lei	VIII. díj 1000 Lei
IV. díj 2000 Lei	IX. díj 1000 Lei
V. díj 2000 Lei	X. díj 1000 Lei

Ugyanekkor — mint mondtuk — egy összegben kisorsoljuk a koráb-
ban meghirdetett

tizezer leit is,

de ebben kizárólag azok az előfizetők részesednek, akik nekünk egy új
előfizetőt gyűjtöttek

s természetesen ezek is megkapják ezután is az ötös könyvajándékot is.

**Mindegyik sorsolásban csak az vehet részt, aki 1925. július
12-én a „Nagyvárad” helybeli vagy vidéki előfizetői között
szerepel és előfizetési díjjal nem tartozik.**

A júliusi sorsolás tehát két részből áll.

Először kisorsoljuk a **tizezer leit** kizárólag azok között ez előfi-
zetők között, akik új előfizetőket szereztek nekünk. Azután kisorsolunk
tiz nyerevényben **összesen huszezer leit** az összes előfizetőink
között. Természetesen, hogy ebben a második sorsolásban azok az elő-
fizetők is résztvesznek, akik az előbbiben, mint előfizetőgyűjtők már
szerepeltek, úgy, hogy szerencsés esetben

**valaki — ha nemcsak előfizetőnk, de előfizetőt gyűjtött is a
„Nagyvárad”-nak — megnyerheti mind a két főnyereményt.**

Osztoznak persze a sorsolásban a teljesen újonnan belépő előfizetők is.
Azok az olvasóink, akik egyenként vásárolják lapunkat, a hat díjból
álló huszezer leies sorsolásunkból nem maradnak ki. Mindenki, aki napon-
ként vásárolja meg a „Nagyvárad”-ot, június 15-től kezdve tegye el lapunk
első címlapját mindennap. Július első felében közzélni fogjuk, hogy melyik
számu öt lappéldányt kell a kiadóhivatalba benyújtani annak bizonyításául,
hogy a sorsolásra jogosult olvasónk lapunkat valóban naponként vásárolja.

**Mindenki buzdítsa rokonát, barátját, ismerőseit, hogy fizes-
sen elő a „Nagyvárad”-ra, mert aki a „Nagyvárad”-ra elő-
fizet, ingyen résztvehet ezen a szép sorsoláson.**

Aki pedig bárkit mint előfizetőt bejelent nálunk, ha ő maga is elő-
fizetőnk, nemcsak a huszezer lei, hanem még a tizezer lei külön jutal-
om kisorsolásában is résztvesz és ezenkívül megkapja ezentul is az ötös
könyvcsoportot ajándékba.

Recht néni emlékezete

Midőn a ronsolt anyagon,
diadalmas lelked megállt
S megnézve bátran a halált,
Hittel, reménnyel, gazdagon
Indult nem földi utakon,
Egy volt közös szent vigaszunk,
A lélek él: találkozzunk...

Ezeket a nagyszerű sorokat Arany
János írta fiatalon elhunyt leányának sír-
kövére. A halál nagy mysteriumát és a
visszamaradottaknak egy kedves lélek el-
vesztése felett érzett mély fájdalomát még
soha nem érezette át velem más olyan
mélyen, mint ez a néhány sor.

Alig pár napja mult, hogy mi is egy
tavatalnál körülállottunk egy ilyen „ron-
csolt anyagot” egy kivételes lélek elveszi-
tése felett érzett mély fájdalommal; azok-
akik a Recht néni lelkének voltak szerető
leányai. Legtöbben a régi generációból va-
lók voltak ott, őszülő fejjel és néztünk
egymásra csodálkozó szemekkel. Lelki
szemeinkkel pedig az iskola padjában lát-
tuk magunkat, amint előttünk a katedrán
a Recht néni ül és tanít.

Körülötte sok, sok, fiatal leánycemete
és amilyen sokan vannak, olyan sokfélék.
A gazdag család gyermeke sokszor lélek-
ben koldus szegényen, míg mások, akikkel
a mindennapi gondokkal küzdő szülő
nem érhet rá foglalkozni, lélekben és szel-
lemben nagy értékekkel. De megszólal a
Recht néni az ő szívünkbe lopózkodó ked-
ves hangján és a leghidegebb gyermek-
szívben is megmozdul az érzés és hajlik a
jóra; a tehetséges pedig, szívének melegé-
től szikrát kap s akivel ő aztán külön is
foglalkozik, az felismeri egyéni értékét és
nyert a Recht nénitől egy nagy kincset,
amit magával visz majd az életbe is és
aminek a neve önbizalom.

Ő szellemének fényével, lelkének elő-
kelőségével, nemes kedélyével a valódi
pedagógus művészetével egy külön kis vi-
lágot tudott tanítványainak teremteni. És
ő valóban a pedagógia művésznője volt!
Ha finom fehér kezeinek — mely finom
nőies lényének mintegy szimboluma volt
— csak egy ujját is felemelte, sok-sok
gyermekszíven uralkodott. Láttam előkelő
családok finom leányait, akikre künn
az életben a jólét minden hű fényével vá-
rakozott, könnyes szemekkel megválni a
Recht néni iskolájától. Fiatal szívük meg-
érezte, hogy ezt a szép világot most egy
sokkal silányabbal kell felcserélniök. Azért
volt ő nekünk olyan kedves és kiválóan
nagy, mert azokat az aranyos illúziókat,
melyeket mi tőle kaptunk és amelyeket —
különösen a mai dakdens világban — mi
naponként elveszítettünk, önála évek
multán is megtaláltuk, ha vele beszélget-
tünk — bájosan. Mikor súlyos bal-
esete után gyakran felkerestük őt, egy
szinpadi márkinő eleganciájával ült beteg-
székében és társalgott az ő nyugodt, ked-
ves életfilozófiájával, mindenről szelleme-
sen s mi eljöttünk tőle úgy, hogy megkel-
lett őt irigyeinknek nagyságáért.

És aztán mégis elvitték közülünk a
Recht nénit! Amikor a nagy temetésén
egyszerre megakadt az utcai forgalom, úgy
tetszett, mintha a Recht néni megegyeztet,
utólszor szólana: Alljatok meg egy keve-
set, valutatát böngésző férfiak, selymeket
vásárló asszonyok, dobjátok félre a húsá-
gokat és egyebeket: csak a megértés, a
szeretet, az önfeláldozó munka és minden-
nek központjában a szerető női szív fog-
ják az emberiséget és világot megváltani.
Ennek a nagy és szent dolognak a tanítá-
sával töltöttem én egész hosszú életemet,
de még sok kiváló és hosszú életnek fog
kelleni elmúlni, amíg ti ezt megfogjátok
tanulni. — de én már megyek „tovább
nem földi utakon.”

Isten veled, kedves Recht néni,
köszönjük Neked a napsugarat és
verőfényt, amellyel gyermekéveinket be-
aranyoztad. A „lélek él”, de a te lelked
legszebben nálunk, tanítványaidnál és ál-
talunk majd gyermekeinkben.

A jó Isten a fájdalmakat és megilletődéseket hitre váltja fel és mi hisszük a költővel, hogy Veled Recht néni — találkozzunk!

Helfi Lászlóné.

Beszélgetés Schmitt Jenő tanítványával

A háború előtt nagy feltűnést keltett egy magyar filozófus egy új filozófiai rendszerrel, amely a megismerés tanát plántálta be a világ gondolkozói közé. Schmitt Jenő Zomborban született, iskolákat nem járt, autodidakta volt. Halálán a városnál jegyző lett s onnan járt ki a falvakba, ahol előadást tartott a parasztoknak a megismerésről, az igazi kereszténységről. Azután Budapestre került s ott tartott előadásokat. Rendszerét agnosztikusok tanainak összefoglalásából állította össze és sok tanítványa volt. Egyik közülük Nagyváradra került, Spitz Zsigmond, ma az izraelita szentegylet titkára. Felkerestük legkedvesebb tanítványát a meszternek, aki elmondta, hogy ő és felesége hallgatták Schmitt Jenő előadásait.

— Sokat kellett tanulni, — mondotta, — ha megakartuk érteni tanait, amelyek komoly igazságokat hirdettek. Jénába ál néven küldötte be Hegel filozófiájáról szóló művét s elnyerte a pályázatra kitűzött díjat. Budapestten Trefort Agoston miniszter felismeri benne a talentumot s megfelelő állást ad neki. Kiadja az *Alam nélkül* című könyvét az ideális anarkizmusról s köréje sorakoznak gróf Batthyányi Ervin, Tarczay Lajos, de tőlük függetlenül halad utján s önállóan építi fel rendszerét. Előadásokat tart a szellemvallásról s kiadja annak katekizmusát. Lapiában erős hangon ostromozza a közállapotokat s különösen kikel a militarizmus ellen. A miniszter figyelmét felhívják működésére, a miniszter előmenetelt helyez kilátásba számára, ha nem ír ilyen cikkeket, mire Schmitt otthagynia állását. Kimegy külföldre s a villagsajtóban tesz vallást nézeteiről. Antimilitarista cikkei miatt eljárást indítanak ellene s ő, a vádlott, vádakkal lép a világ elé, hogy a gyermekeket, ha felnőnek, kaszárnyákba viszik s vérengzésre kényszerítik. A per felmentésével végződött, de tudára adták, hogy kellemetlen a jelenléte.

Berlinbe megy. Egy kávéházban üti fel tanúját, tudósok veszik körül, mindennap viták kerülnek elő. Irodalmilag kezd dolgozni, roppant termékeny. Allandó összeköttetésben áll Tolsztoj Leóval, Ibsennel. Tolsztoj minden munkáját neki küldi el, mielőtt kiadná.

Művei nem jövedelmeznek, nem érett rá még az emberiség. Kiadója azonban felismeri, hogy jövője van s előlegeket ad neki. Nélkülözések közé kerül. Felesége galamböszháju asszony, nélkülözéseit megosztja. Németországban 3 évig élt.

Alakja olyan volt, mintahogy Krisztust festik s ahogy el tudjuk képzelni — mondta Spitz Zsigmond. Hosszu fehér szakálla mellére omlott s megjelenése tiszteletet követelt. Német nyelvzete kitűnő volt. Tanai széles körben terjedtek el. Kenyér gondok közt prédikált.

Bizonyos, hogy a jövő az ideális anarkizmus és kommunizmus küzdelmével alakul ki, de a gyakorlatban ma Schmitt tanai nem valósíthatók meg. A világot ma a relaxió uralja s az ő tanaival nem lehet ma foglalkozni.

38 leltől mosó delainek minden kivételben **Lellner Márionnál.**

Újdonság! Schaw: Széni Johanna. . . Lei 220

LINOLEUM Haas Lipót

legnagyobb linoleum és szőnyeg különlegességi áruház

Főlerakat: ORADEA MARE

Bulevardul Regele Ferdinand No. 5.

Lerakatok: CLUJ, TIMIȘOARA.

Mélyen leszállított árak!

Felöltőszertű gummikabátok

legnagyobb választékban, elegáns fazonban 900-tól

VIASZOS VÁSZON

prima minőségű gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr.	— — — — —	100.—
100 cm. széles mtr.	— — — — —	125.—
125 cm. széles mtr.	— — — — —	145.—

BŐRVÁSZON

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére nagy választékban

115 cm. széles 115.— Leitől feljebb.

LINOLEUM

szébbnél szébb mintákban

70 cm. széles	— — — — —	135.— Lei
90 cm. széles	— — — — —	170.— Lei

padlóbevonásra mintázott vagy parket linoleum 200 cm. széles négyzetméterenként 237.50 Lei

Kapható 250—300 méter szélességben is.

SZŐNYEGEK

Sirapa futószőnyeg 70 cm. széles	— — — — —	96.—
" " 80 cm. " "	— — — — —	139.—
" " 90 cm. " "	— — — — —	163.—
Ágyelől szőnyeg „Bonele”	— — — — —	125.—
Ottoman takaró „Karamani”	— — — — —	1600.—
Két oldalt használható ebédlőszőnyeg nagyon szép mintákban 200X300	— — — — —	1730.—

Ezenkívül nagy választék függönyben, fal szőnyegben, láb őrlők, mindenféle gummláruk, tornacipők, sárcipők, játéka, gummlabda stb. stb.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Gyári árban női kalapok

a „Modern” kalapüzletben

Mosulu tábornok volt Kert-u. 4-a és

„Benedek kalapüzemben”

Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 17.

— Alakítások olcsón és pontosan készülnek. —

Értesítés

Értesitem a nagyérdemű vevőimre, hogy külföldi tanulmányutamról hazatértem. Páris, Budapest, Bécs minden úri divatújdonságait magammal hoztam, mellyel a nagyérdemű közönségnek állók rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

Hackmayer úri szabó

Special angol szövetek raktára

Strada Avram Iancu (Kossuth) utca

Női pongyolák már 175 Leitől
Női kabátok . . . 1000 Leitől
Női szövet ruhák . 450 Leitől

a legszebb kivitelben.

Model áruház

Strada Vlahula (Szent János)-utca 6.

Bécsi divatújdonságaink megérkeztek.

Böszörményiné és Róth Olga
női kalapszalonn,

Str. Vlahuța (Szent János-utca) 7. sz.

Menyasszonyi kelengyék, rumburgi vásznak, asztalneműek, a legszebb férfi ing-zefírek, női divat-szövetek, grenadinok, függönyre selyem fényű tuszor, rumburgi len zseb-kendők nagy választékban

HAJNAL és RÓZSA
Str. J. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.

Kérje és használja csak a párisi „FLOREAL” illatszergyár eredeti készítményeit

Kaphatók gyáriárban, a

„CARMEN SYLVA” drogueriában

Str. Regele Ferdinand No. 5.

a zárda templommal szemben

„Floreal” parfüm minden illatban	1 deka	30 L.
„Floreal” creme de beauté	1 tégely	20 L.
„Floreal” eau de col, lavande-ambrée	1 l.	160 L.
„Floreal” " " " "	1 1/2 l.	85 L.
„Floreal” " " " "	1 1/2 l.	45 L.
„Floreal” " " " "	1 1/2 l.	30 L.
„Elysée” eau de col. Origan, Chypre, Fougere	1/2 l.	120 L.

Vezérképv. és lerakata a: **Poudre Parles Fines Bardin** és **Gelle-Freres** fogpasztának, u. m. a Cadum pomade et savonnak.

TRENCANSKE TEPLICE

TRENCSENTEPLIC — SLOVENSKO

világhírű rádiomos, kénes és iszap-fürdő (42.2° C) **rheuma, köszvény, idegfájdalmak (ischias stb. ellen.)**

Rendkívül kellemes

és olcsó májusi kurdok.

Lakás és ellátás cK. 35 ktl. Rendkívüli utazási kedvezmények.

Felvilágosítást ad a fürdőgazgatóság és a Meneljegyzőiroda Oradea-Marén.

Női szalma és selyemkalapok

virágok és az összes kalapkelelékek

20—50 % olcsóbbak mint bárhol

KÖNYI JENŐ

Ozlet: Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 16. sz.

Gyár: Str. Alexandri (Teleki-utca) 45. szám.

SZÖVET

HAVAS & GRÜNFELD különlegességeink felöltőkre, öltönyökre, legjobbak

Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8. legolcsóbbak

Értesítés.

Uri szabó üzletem megnagyobbítva és a mai kor igényeinek megfelelően berendezve a Sztaroveszky-utcáról a Piața Unirii (Szt. László-tér) 5. szám alá helyeztem át.

Va'odi angol és skót szövetek kizárólagos különleges mintákban állandóan saját raktáramon. — A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kéri:

Czitrom Dezső

uri szabó, Piața Unirii (Szent László-tér) 5.

MA-YONG

ujra kapható

Kálmán ékszerésznél.

Pünkösdi olcsó vásár!

Dupl. széles divat grenadinok m. 69.—Lei
Francia batisztok m. 39.—
Széles francia mosó delének. m. 49.—
Mosócreponok minden színben m. 49.—
Tazar mosó selyem. . . m. 169.—
Mosott sifonok . . . 35 Leitől kezdve

Ezenkívül szövetek, selymek, marokenok szőnyegek és linoleumok a legolcsóbb árakban legjobban minőségben kaphatók.

Au Printemps

(volt MISSIR) áruházban

IPAROSOK LAPJA

1925. MÁJUS 10
VASÁRNAP

ROLUNK ÉS NÉLKÜNK

Mult heti számunkban jelentettük már, hogy a „Codul Municipii” név alatt új ipartörvényjavaslat fekszik az országgyűlés előtt. A hallomásból beszerzett adatok azt igazolják, hogy ez Erdély, valamint Bukovina fejlettebb iparának megőléje lesz. Nem is lehet ez másképp, olyan helyen és országban, ahol törvényeket és rendeleteket hoznak anélkül, hogy az érdekelt szervezetek meg nem hallgatják s ahol ennek folytán tájékozatlanok s fejlett ipari állapotokkal ismeretlen egyének tervezik a törvényt. Hogy mégis az ilyen sikerületlen és káros törvényeknek eleje vették, az Ipartestületek Szövetsége felhívta az Ipartestületek vezetőinek figyelmét erre azzal, hogy lépjenek összeköttetésbe kerületük országgyűlési képviselőivel és szenátorai-val, világossítsák fel őket a tervezett törvény káros voltáról és nyergeljék meg annak őket, hogy a tárgyalás és törvényre való emelkedés előtt, ha már az illetékes minisztérium elmulasztotta, maga az országgyűlés adjon azt véleményezésre és hozzászólásra ki az Ipartestületeknek és Erdélyrészi iparkamaráknak.

A nagyváradai Ipartestület ezen feladathoz híven az összes biharmegyei képviselők és szenátorokhoz felhívást intézett e napokban s bizik benne, hogy nem is annyira iparosaink érdekében kifolyólag, de maga az ország gazdasági és iparfejlesztési érdekében mozgalmunkat támogatni fogják. — Ugyancsak sürgőnyi kérvényben fordul Nagyvárad Ipartestületre az ipar és kereskedelemügyi, a munkaügyi, az igazságügyi miniszterekhez, valamint a Miniszterelnök urhoz, kérve, hogy miután a tervezett „Munkaügyi Kamarák” törvényjavaslat teljesen megsemmisíti iparosaink és kereskedőknek existenciáját, hassanak oda, hogy ez a törvényjavaslat a parlamenti tárgyalásnál függesztessék fel és alkalom adódjék az összes ipari és kereskedelmi szervezeteknek, hogy arra észrevételeiket és javaslatukat megtehessek.

Reméljük, hogy ezen rendkívül fontos és az állami gazdaságra kiható törvényjavaslat elbírálásából nem fognak politikát csinálni s az ország érdekében egyhangulag és egyöntetűleg az egyedül helyes megoldás mellé állanak s nem fogják megengedni azt, hogy az érdekelt meghallgatása nélkül rólunk, de nélkülünk hozzanak törvényt.

AZ IPARTESTÜLET KÖZGYŰLÉSE

A helybeli napilapok mindannyian megemlékeztek már a múlt hét vasárnapján lezajlott ipartestületi közgyűlésről. Ezek már részletesebben beszámoltak annak lefolyásáról, e helyen most csak arról kívánunk megemlékezni, hogy ezen utolsó gyűlésben az Ipartestület és annak tagjai meglehetősen szépen adták tanújelét fegyelmességüknek, higgadt és józan gondolkodásuknak. Így egy nyugodt közgyűlésen láthatja csak a külvilág, de maguk a megjelentek is, hogy az elmúlt év működése nem vésztet kárba, a komoly munkának komoly bírálói voltak és sem személyi, sem érzelmi momentumokkal nem igyekeztek zavarni az évi működés befejezését dokumentáló közgyűlést. Nem zavart, hanem a működést megerősíteni és alátámasztani jött össze a gyűlés s igazolni azt, hogy a múlt évi személyi válogatás, illetve választás jól történt, a választott elnökökben és előjárókban nem csalótkoztak. Az egyhangulag kifejezett bizalom különösen Mókus Sándor és Orás László elnököknek szólt, kik a körülmények figyelembe vétele mellett mindent elkövettek arra nézve, hogy az iparosság érdekében szükséges akciók ébrentartassanak, sérelmek orvosoltassanak és a kapcsolat különféle hatóságokkal fenntartassék. S miután mindez eredményes volt, jóllehet a kezdet nehézségeit járja még a két fiatal elnök, biztatólag tekinthet az iparosság a jövő elé, mert ezen a téren a működés mindég csak tökéletesebb és nagyobbarányú lesz. Kíváncsok csak az, hogy az iparosság és vezetői jövőben is a kölcsönös bizalom és megértés útján haladjanak, hogy azt lás-

sák a külső világban, hogy mintegy tömör, megbontathatatlan egységet képvisel az Ipartestület. Így remélhetőleg, hogy amint 40 éves és eredményes év elmúlt az Ipartestület felett, úgy annál eredményesebb és maradandóbb alkotások mellett éri meg városunk iparossága és ipartestülete a fél századévi évfordulót.

TANONCMUNKAKIALLÍTÁS

Az ipartörvény a tanoncot tartó munkaadókat paragrafusokkal kötelezi, hogy a szabadulást követő egykét évben a tanoncnak mód és alkalom adassék arra, hogy iparában elért eredményekről az általa készített munkadarab bemutatása mellett bizonyosságot tegyen. Az elmúlt évben az iparostanonciskola szakrajzkiallítást rendezett, most ez év június havában tanoncmunkakiallítást fog rendezni az Ipartestület által választott bizottság közbenjöttével. Miután a tanoncmunkakiallítás nemcsak azt fogja igazolni, hogy mely tanonc mily ügyes és képzett iparában, hanem azt is igazolja, hogy mely iparos hivatott és képes ügyes, szakiparosokat nevelni és mert ezáltal az iparos hírneve, tekintélye emelkedik, maguknak az iparosoknak is érdekükben áll a kiállítás ügyének és sikerének felkarolása. Éppen ezért az Ipartestület elnöksége ez uton hívja fel mindazon mestereket, kiknek tanoncaik ezen, vagy a jövő évben szabadulnak fel, hogy saját érdekükben és a törvény által parancsolt rendelkezés folytán tanoncaiknak időt és anyagot adjanak arra, hogy szakmájukban szerzett gyakorlatról azok elkészítésével bizonyosságot tegyenek. Itt említjük meg, hogy egyes ipari csoportok a régi gyakorlat alapján úgy határoztak, hogy csak az azon tanoncot kiállítási munkáját fogják elbírálni, kik a készített tárgyat idegen műhelyben fogják elkészíteni.

A borbély iparosok hírei. A nagyváradai borbély és fodrász iparosok szindikátusa folyó évi május hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor az Ipartestület földszinti termében rendkívül fontos ügyben közgyűlést tart, melyre tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

Borotvaszappan eladás. Értesítjük tagjainkat, hogy előnyös vétel folytán sikerült kiváló finom borotváló szappant tagjaink részére beszerezni. A szappan csomagja 65 lei. Átvehető Zemplényi Sándor szindikátusi pénztárnoknál.

Az elaggott iparosok napja május 11-én. Amint azt már fodrász iparos szaktársainkkal közöltük, ez alkalomból ismételt felhívjuk jóakarataikat és közreműködésüket arra, hogy a 11-én befolyó jövedelmük minél nagyobb legyen azon célból, hogy így

az elaggott iparosok menházának minél nagyobb segélyösszeget juttathassunk. Az öregség és a szegénység az iparosok közös sorsa, nyujtsunk tehát módot arra, most még munkaképesek vagyunk, hogy a jelenlegi elaggott iparosok minél többen, minél nyugalmasabb sorsba juthassanak.

Menházának juttatott adományok. Utolsó hírlapi nyugtázásunk óta a következők juttattak menházának adományokat: Főtiszt. Singer Elek 500 lei, Szabó Károly Gődény Sándor elhalálása alkalmából koszoru megváltás címen 100 lei, Dévald László 1 havi járulék fejében 20 lei, Husipari Szindikátus havi járulék fejében 500 lei. Ezuton mond hálás köszönetet az adakozóknak az Ipartestület Elnöksége.

Kedvezményes tűzifa és fürdőjegy az iparosoknak. Az Ipartestület tagjai tűzifát és a Félis-fürdőbe szülő fürdőjegyeket kedvezményes árban kaphatják az Ipartestület hivatalában. Prima eserhasáb tűzifa házhozszállítva köbmétere 295 lei.

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél
RÖSENBERG TESTVÉREK
Iorga (Zöldfa u.) 8. - Behúzás, javítás gyorsan készül.

Készpénzárok mellett
20 heti vagy **5** havi
részletfizetésre
férfi és női szövetek, bélésárak,
vásznak zefírek, kelengyefélék, szőnyegek, selymek stb. a legelőnyösebben beszerezhetők

Hellas
áruforgalmi r. t.-nál
Oradea Mare, Strada Avram
Iancu (Kossuth utca) No. 4.1
Telefon Interurban 960.

Borhoz csak ásványvizet igyék!
A természetes szénsavas erősen vas tartalmú LIPPAFÜREDI ásvány és borvíz, üdít és gyógyít. Egy ház őlse hiányozzék kérjen mindenütt

azonnal „**Apollo**” ásvány- és borvizet. Gyomorbetegség, vészhelyzet, és lábadozók számára nélkülözhetetlen. Orvosok által ajánlva.

Kapható minden jobb étterem és fűszerkereskedésben
Főlerakat: „Mercur” vállalat Strada General Mosoiu No. 7. — Telefon 2-21.

Remélem
tudja már, hogy
a Pannoniában
vizumoztat
DEUTSCHENFUT
Utjleveleket elintéz.

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

„CHIC” BÖRRUHASZALON
üzemelt Calea Victoriei 1. szám alól áthelyezte

Bulv. Reg. Ferd. 20. sz. alá

Ehgyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi keserűvíz jó élvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít

Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel

Saját
kémencében **Kerékpár és varrógép
gyári égetési zománcozását**
nikkelezését és javítását legolcsóbban vállalom. Használt ke-
rékpárt, varrógépet veszek és eladok részletezésre is. Kerék-
pár gummik és alkatrészek legolcsóbban nálam kaphatók
„Eléna” varrógép, kerékpár raktár és javító műhely,
Mihai Viteazul (Nagyplac)-tér 5. sz. alatt

Butor készletünket

üzemfelosztás miatt min-
den elfogadható árban

kiárusítjuk

csak e hó végéig még.

Sir. Nicu Filipescu (Szarvas-sor) 4.

Ügyes, fiatal

**mechanikus
felvétetik**

Sonnenfeld-nél
Str. Printul Carol 6

RIMANOCZY
műbutor és Parkettgyár R. T. Str.
Clujului 117. — Telefon 2 79. sz.
Irodabutorok, műbutorok, I. és II.
oszt. parketták, Fenyő és tölgy fű-
részaruk. — **Bérvágás gátfőre**
Mindenmely ládát, összeszegezett
és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

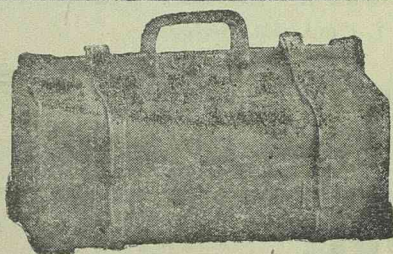
**Ha fürdőre vagy külföldre utazik
Aszódinál vásároljon**

málnaszörpöt, gyógy-akác-
mézet, szalámit, vaját, szardi-
niát, finom friss csokoládé-
bonbonokat Fűszer- és cse-
megeosztályom havi bevá-
rásnál nagybani árat szá-
mit. 8-féle zamatu pörkölt
kávéim utánozhatatlanok
Aszódin Saspalota

**MÉRNÖKI RÁSZ-PAUS-MILLI-
MÉTER ÉS VÁLLALTPAPIR TEKERCSEBEN
ÉS IVBEN SONNENFELD-NÉL**
ORADEA-MARE PIATA REGINA MARIA
(BEMER) TER 3. TELEFON 62

A nagyváradai bőröndárú és táskagyár
Str. Cuza V da (Szacsvai-utca) 18. sz. alatt
Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett
kaphatók

RUHÁKAT legolcsóbban FEST, TISZTÍT
gallérokat és kézelőket legszebben mos és vasal

SZABÓ LÁSZLÓ

Str. Ladislau (Körös-u.) 1.

Flók: Bazárépület Bulevard Regele Ferdinand

Palestinába

vagy a külföld bármely államába utazók
pontos és díjmentes felvilágosítást nyer-
hetnek. Ugyanott **utlevél és vízum-
ügyeit a legolcsóbban** és leg-
gyorsabban elintézik

SCHREIER Ált. Keresk. Ügynöksége
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1

Üzletemet ideiglenesen áthelyeztem

Calea Regele Ferdinand (Rákóc-
ut) 14. szám (volt Economia üzlet)

ahol raktáron levő összes

**zongorákat, szőnyegeket,
minden elfogadható árban árusítom.**

STERNBERG

Gabonaszák, vízmentes ponyva és napellenzővásznak
legolcsóbban **Spitzer** zsákkereskedőnél, Zödfa utca

**Ablak- és tükörüvegei
FRENCZEL**

készít és elad, Viahuja (Szt. János-u.) 44.

Antreposele S. A. **HERMES** Áruraktár R. T.
ORADEA-MARE, OBOR.

Saját Iparvágány Str. Griviței (Sáno u.) 11. Telef. 15 74

Beraktározás, lombard kölcsön. Áruk szakszerű
kezelése. Consignációs és bizományi áruk.

NEURALGINE JURIST

azonnal elmulasztja
a migrénés idegbántalmakat
és a

fejfájait

vigyázzunk az eredeti
csomagolásra

Kapható; minden gyógyszerárban és drogériában

HAVI VAGY HETI

**kedvezményes fizetési feltéte-
lek mellett** árusítunk vásznakat,
sifonokat, batisztokat, zefireket, női
és férfi szöveteket.

Vitrael Gábor és Rosenthal

Pável püspök-utca 10. szám alatt

Üzletünket Bul. Reg. Ferdinand 10 szám alól
az Agrárbank palotájába, (Parcul Traian és
Bul. Reg. Ferdinand sarok)

**a Széchenyi étteremmel
szemben helyeztük át!**

Özv. STEINFELD-né és STERN

üveg, porcellán, tükör és mindenmely
képkeretek raktára. Keretkészítő, aranyozó
és épületüvegező.

Nősülni óhajt

önálló üzlettel bíró 36 éves izraeli
vallású iparos (volt tisztviselő) 300
lei hozománnyal. Fényképes ajánla-
tok „300.000” jeligére Banat Hirlap
irodába Timișoara kéretnek.

L'ami de la femme!!!

CH. DUPRE

EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME

Bouquet d'Origan

FERITI VA DE IMITATIUNI!

KEPES ELEK

orvosi kötszerek, Sas-passa 30. sz.

Saját kö-
szményű **sérvkötők, háskötők**
speciális kötszerek, női és férfi övzse-
rték

Mindenütt kaphatók:

Ursus Extra világos és Hercules
! **dupla ma-
láta barna**

kolozsvári sörkülönlegességek

URSUS-CZELL SÖRFŐZDE, KOLOZSVÁR

Nagyvárad ierakata: Strada Astra (Gilányi-utca) 5—7. sz.

TÓZSDE

Zürich, május 6. Nyitás: Berlin 123'18, Newyork 516 háromn., London 2506 Páris 2695, Prága 1530, Budapest 0.0072 fél, Bukarest 250, Bécs 0.0072'70.

Bukarest, május 9. Zárlat: Devizák: Páris 1088, London 1008, Newyork 208 Milanó 855, Zürich 40 egyen., Bécs 29, Prága 615.

Valuták: Font 1000, frank 1090, svájci 39, lira 850, dinár 340, dollár 206, osztrák 30, magyar 30, szokol 610.

Zürich, május 9. Zárlat: Berlin 123 egyen., Newyork 516 háromn., Amsterdám 207'80, London 2507 fél, Páris 2690, Milanó 2122 fél, Prága 1530, Budapest 0.0072 fél, Belgrád 835, Bukarest 250, Varsó 99 fél, Bécs 0.0072'70.

Kinek

MI VAN ELADÓ?

Háza, földje, szőlője, jelentse be irodánkba, gyorsan elkövetjük.

Keresünk,

előjegyzett vevőink részére, a város minden részén kisebb-nagyobb magán-, bér- és főúri HAZAKAT.

Keresünk,

kisebb-nagyobb SZŐLLŐKET a nagyváradi hegy minden részén és vidékein is, továbbá az egész megye területén 5, 15, 30, 100 és 200 holdas földbirtokokat, fanyákat.

Keresünk,

ugyanilyen BÉRLETEKET, KIADÓ és átadó üzlethelyiségeket, vendéglőket, kisebb-nagyobb lakásokat és butorozott szobákat.

„ARDEAL”

ingatlanforgalmi iroda Oradea-Mare, (Nagyvárad) Str. Ciorogariu (Uri-u. főposta mellett). Nyitva egész nap Telefon 203.

Publicațiune

Se publică concurs la licitația publică nouă construcție școlară a unei școle de Stat și locuința învățătorului (1 sală, 2 camere, 1 buclărie, 1 cămară) în comuna Cetariu pe ziua de 17 Maiu 1925 oarele 11, la primăria acestei comune.

Licitația se va ține în cauf. cu Art. 72-87 din Legea Contab. publice. Vor putea concura cvalificații cu drept, cu oferte încheiate și sigilete, cari se vor înainta notarului din Cetariu sau comitetului la fața locului.

Suma de garanția este 10% din suma cuprinsă în ofertă.

Comuna își rezervă dreptul de liberă alegere între concurenți fără a lua în considerare ofertele.

Licitație orală nu se va ține, supra oferte nu se primesc.

Devizul special, planul precum și condițiunile de licitare se pot vedea la biroul notarial din Cetariu.

Cetariu, la 25 Aprilie 1925.

Dr Popa,
presedinte.

ÉRTESÍTÉS.

Az igen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy Strada General Holban (Széles-utca) 44. szám alatt 17 év óta fennálló

cukrász üzletemet

48. szám alá, saját házamba, Strada Brejannu (volt Szaniszló u.) és Str. Episcopu Ciorogariu (v. Uri-utával) szemben. Az üzlet áthelyezésével a nyári szezon tartalma alatt, az udvaron kerti helyiség lesz berendezve. Az igen tisztelt közönség szives pártfogását továbbra is kérve maradtam mély tisztelettel

HRITZ ANTAL cukrász

Convocare.

Societatea Tramvaelor Oradea-Mare S. A. convocă pe toți Domnii Acționari pentru

Adunarea Generala Ordinara

care se va ține în localul Societății, Piața Cetăței No. 2 în ziua de 18 Mai a. c. ora 4 p. m.

Ordinea Zilei:

1. Raportul Consiliului de Administrație asupra anului de gestiune 1924.
2. Raportul Consiliului de Cenzori.
3. Hotărârea relativ la împărțirea profitului net.
4. Luarea Deciziunea relativ la darea absolutoriului Consiliului de Administrație și Consiliului de Cenzori.
5. Propunerea Consiliului de Administrație relativ la mărirea capitanului social și modificarea paragrafului 5 din statute.
6. Stabilirea onorariului membrilor Consiliului de Administrație și de Cenzori.
7. Complectarea membrilor Consiliului de Administrație și Cenzori.

Diracțiunea.

Toți Domnii Acționari cari vor să exercite votul în Adunarea Generală, sunt rugați a depune acțiunile sau cupoanele acțiunilor sortate la Cassierul Diracțiunii, la Casa de Păstrarea Orădană din localitate sau la Mährische Agrar und Industriebank Brunn, 8 zile înaintea Adunării Generale.

Contul bilanț profit și pierdere se poate vedea în fiecare zi de lucru între orele oficiale de birou la Cassieria Societății.

Diracțiunea.

ELADUNK beköltözhető magán és bérházakat, kisebb-nagyobb szőlőket, birtokokat és házhelyeket.

Mikussay és Komjáth

ingatlanforgalmi ügyvédek, Strada Casarului (volt Kaszárnya-utca) 2. szám. — Találhatók a Royalban.

ÉRTESITEM a nagyváradi és biharmegyei urak közönségét, hogy kényszer kilakoltatásom folytán minden ellogadható árban készítek legszebb és legdivatosabb öltönyöket. Tisztelettel: **WEISZ E. ZSIGMOND** urak szabó, Josif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.

Publicațiune.

Subsemnatul Primpretor al plasei Alesd în baza autorizației primite dela primariile comunale respective public concurs de licitație minunea pentru nou-ile construcții și lucrări școlare în urmatoarele comune:

Borodul-Mara 3 sale inv. 2. loc. inv. Birtin, 1. 1. Borczal 2. 1. Bulz, 1. 1. Cucuciul-Mic, 1. 1. Cuiesd, 1. 1. Dubriciunest, 1. 1. Galaseni, 2. 1. Luncsoara, 2. Orfiteag, 1. 1. Remeti, 2. 1. Topa de Cris. 1. 1. și Grosi (Alesd) 1. 1.

Ofertele în plic sigilate se vor înainta oficiului preturei din Alesd pana la data de 15 Maiu 1925 orele 10 a. m. Ofertele înaintea du a acest termen nu se vor lua în considerare.

Pe plic se va scrie „Oferta pentru construcțiile și lucrările școlarelor din comunele...”

Vor putea concura cvalificații cu drept, conform art. 72—85 din Lege.

Suma de garanția este 10% (zece la suta) din suma cuprinsă în oferta, din aceasta suma 4% (patru la suta) va fi depusa în ziua licitației în numerar sau hartii de valoare, iar restul de 6% (sase la suta) va fi detrasa de comuna cu ocaziunea plăti.

Primpretorul cu primariile comunele din preuna își rezervă dreptul de liberă alegere între recurenți fara a lua în considerare ofertele sau sumele din oferte.

Dezivele speciale și planurile tip se pot vedea la Primariile comunale (Notariatul cercual) a susamintitelor comune.

Ofertele se vor face numai în limba Statului.

Alesd la 7, Maiu 1925.

Indesolfrabl,
Primpretor.

Buick és Citroën

autóképviselőtét átvetttem. — Autók és alkatrészek raktáron.

Elek Miklós

okl. gépészmérnök műszaki irodája, Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferd. 39. sz.

A Biró József telepen

(Principale Mihai — Gerliczi utcai kocsihíd feljáránál) a város legszebb helyén, az alsó legszebb 10 szőlőparcella, amely villák vagy családi házak építésére igen alkalmas, most már kedvező árakban és fizetési feltételekkel is végleges eladásra kerül. Felkérem, mindazokat, kik ezen parcellák iránt már érdeklődtek vagy érdeklődnek, hogy sziveskedjenek rövid időn belül elhatározásukról értesíteni. Az esetleges építkezéshez szükséges olcsó anyagok beszerzése és víz ellátás folyamában van. — Tisztelettel:

Biró József

Calea Dorobanților (volt Rulikovszky-ut) 8. sz. a.

Nagyváradi zene és színművészeti Conservatorium

A Conservatorium igazgatósága május hó 15-iki kezdettel zenei és színművészeti előkészítő tanfolyamot nyit az „Oltea Doamna” és „Goșdu” liceumoknál ideiglenesen rendelkezésünkre bocsátott helyiségekben.

A tanfolyam június hó 30-ig fog tartani.

Tandij 300 lei, beiratkozási díj 20 lei.

Azon növendékek, akik az előkészítő tanfolyamokra be fognak iratkozni, a szeptember hóban saját helyiségében megnyíló rendes tanfolyamokra főlvételi vizsga nélkül fognak főlvétetni.

A tanfolyamon a következő tanszakok nyílnak meg:

1. Drámai tanszak.

2. Instrumentális tanszak.

a) zongora, b) hegedű (brácsa), c) violon-cello, d) contrabass, e) fuvós hangszerek.

3. Ének.

4. Elmélet.

A tantervezet ugyanaz, mint az állami Conservatóriumokban.

Az előkészítő tanfolyam tanárai: hölgyek: Mimi dr Nemes, Fischer Ervinné, Poenazu-Bordea, Polermann, Benedek, Ambrózi-Neszlovcsky, Ritta Marcus. Urak: Zaharia Barsan, Popescu, Neszlovcski, Marcus, Hubic, dr Szalay, dr Bánáss, Voimácska, Gionlescu, Resch, Strat.

A beiratkozások május hó 10—15-ike között d. e. 10—12 órákor a Goșdu-liceumban Hancu Jenő tanár úrnál és d. u. 2—4 órákor a román polgári leányiskolában (Parcul Stefan cel Mare) Livia Poenaru-Bordea tanárnő úrlőglőnél.

Az Igazgatóság.

Egy 55 HP. teljesítményű
Leobersdorfi gyártmányú

DIESELMOTOR

igen jó és üzemképes állapotban, csere folytán olcsón kapható. — Értekezhetni:

»Economia« keresk. és ipari r.-t
Oradea-Mare. Telefon: 8-58.

Antistia orasului — Városi előjáróság.

ARVERESI HIRDETMEY.

Oradea-Mare város előjárósága, mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Horváth Emánuel Piata Unirii (Szent László)-tér zálogüzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak 1925. május 14. napján, reggel fél 9 órákor kezdődő nyilvános árverésen e fognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt zálogosítók oly figyelemzetéssel értesíttetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai az előjáróság hivatalos helyiségében Városháza, II. em. 26. sz. szoba, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből meg tudhatók.

Oradea-Mare, la 9. Maiu 1925.

Városi előjáróság.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 2 lei, vastag betűs 4 lei

Levelezés

Folkórem azon bájos urinőt, akit a Kovács Testvérek árúházában a lapra figyelmessé tettem, ha egy parányt is szeret, úgy hétfőn délután 5 órakor újból jöjjen el az árúháza, ahol türelmetlenül várja rajongó imádója. 1378H

Árúpolásra használja az Agi-örömet, melytől arcba szép, tiszta és tünde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana gyógyszerár Órads-Mare.

LAKÁS

5-6 szobás lakást magas letelepítéssel keresek, csak a központban. Cserélakás is van. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 1184

Garázs lakásnak keresek 2 szobát földszobával vagy anélkül. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 1305H

2 üres szobát áruleraktározására keresek. Ajánlatokat Postafiók 49 re kérek. 1371H

Előszöröm Str. B. P. Hásdea (v. Hármas-utcai) egy szoba könyhs lakásomat 2 szobás, esetleg egy szoba előszobás lakással, Stöckleine, Str. B. P. Hásdea (Hármas-utca) 19. 1382

Alkalmazás

Felvétetik egy tanuló a Sonnenfeld r-t. vonalzóba, Str. Prințul Carol (v. Szilágyi Dezső-utca) 6.

Ónállóan főzni tudó minden keres kis család. Cim a Sonnenfeld portánál. 1264

Ügyes tanulóanyag felvétele a borítégyárba, Str. Casapie (Mészáros-utca) 4.

Tanuló felvétetik a Sonnenfeld grafikai műintézet könyvtárába. — Középsikolai képzettség. Jelenkezni Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6. Irodában, vagy a portánál.

Döntőn takarítást vállalkoz. Alexandri (Teleki) u. 8. kapu alatt. 1331

Ügyes szobaleány és szakácsnő keresetek azonnali, németül tudó elnyben. Cim Sas Emil, igazgató, Vározi Vasút Piacja Cefajfi (Vár-tér) 2. 1354

Mineenes főzőnő keres 2 tagu család. Diósná, Str. Alecea Eman. Gojdu (Deák Ferenc u.) 2 1362

Jól menő üzletre lehet szert, ha vásárol **sablonokat** Guttman E.-nél Zárda-utca 2 sz., hol előrajzolást és perforálást is vállallnak

Butorok gyári áron kaphatók a legfinomabból, a legolcsóbbig **Steiner húrgyárhoz** M. Viteazul 12.

Bécsi kémiai gyárakban (Parium-Szappanbrauche) vezető állásban lévő egyetemet járt, jó megjelenésű prima referentiával rendelkező szilves kereskedő keres állást. Perfect könyvelő, német-magyar levelező, összes iródi, technikai munkákban játtas. Kipróbált szővező, elsőrangú munkaerő. Szíves ajánlatot „Szerény” ígények a Hegedüs Hirlapirodába. 1368H

Bretisegített urat gyakorlatnokot elfogad a Szabina gyógyszerár 1373H

Fiatal segédet vagy mindenest azonnali telepítés keres, Meta lum téműzet. Ca ea Victorie (Kolozsvari-utca) 35. 1374H

Német oktatást órák, levelezést jutányosan vállalkoz Kovács Lőrinc László Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 4. 1379

Munkás lányok felvétetnek Sonnenfeld dobozgyárba. Str. Paci (Béke-utca) 7. 1355

Méregkepos könyvelő, perfect román, német, magyar levelezői állását változtatni óhajtja. Megkereséseket „Perfect” jellegére Moss hirdetésirodába kér. 1359M

Gyakorlott Szobaleányt keresek 15 re. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 35. 1369H

Mosni vasalni házakhoz ajánlkozom. Banné, Str. Gojdu (B. ölyh Odón u.) 17 ss. 1334

Plissé és gouvér munkák nagyon olcsón készülnek Str. Alexandri (Teleki-u.) 22, kapuval aszemben. Ny

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZAY-nál Alexandri (Teleki)-u. 9. Jutányos drak. Preciz munka

Azonnali házhoz szállít legolcsóbban elsőrendű **hasznos és aprított fát**. A nálunk vásárolt fát méterenként **25** leért felaprítjuk.

Értesitem a n. é. hö. győközséget, hogy n. új szabó szalonomat egy elsőrendű szakember vezetésével tovább folytatom, **gyönyörű francia munkával kibővíve**. — A régi szolid árak, pontos kiszolgálás. További szíves pártfogást kér. **Özv. Vass Dánielné**. Vlahuta, Szt János u. 52

Adás-Vétel

Eladó alig használt finom sálba jutányos áron. — Megtekinthető Ardeal ügy-nökség Episc. Ciorogariu (Uri)-utca főposta mellett. 1215

Nagy üres ládákat vesz a Pelikan Mili borítégyár, Pictorul Grigorescu (Mészáros)-utca 4. 1308

Eladó kétajtós szekrény, asztal, egyajtós szekrény, ingaóra, tübör, regnyek, képek Str. Densuianu (Jókai)-u. 12 öv Schwartz-ne. 1290

Butellás tüvegek eladók. Cim a kiadóban. 1299

Eladók házak, szőlők, föld birtokok, bérházak, magánházak, fűszerüzlet és kocsmas sít. Tománénál Nilg-sztelep d. u. 3-6 g Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 21. 1272

Eladó bérház 600 ezerleért belvárosban, 15 lakóval, nagy fövédelemmel. Emeletes ház több urilakkal központban egy-millióhatszáz ezer lei. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 1 és fél millióért négy lakással, 6 szobás azonnali elfoglatható. Tománénál, Nilg-sztelep 3-tól 6 g Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 21. 1271

Gyermekek kocsik érkeztek Waldmannhoz. 1287

Magánház 3 szoba mellékkel, teljes ház, azonnali elfoglatható, eladó. Strada Moldova (Kálvária-utca) 44. sz. 1326

Eladó sürgösen többszoba berendezés, teljes felszereléssel és egy sarok telek. Paul Chinez (Aulich Lajos)-u. 1. Dorobantilor (Rukovszky-ut) sarok. 1362

Eladó vadonutaj fehér kötött kabát (bécsi modell) Megtekinthető Ardeal ügy-nökség, Episc. Ciorogariu (Uri)-utca) főposta mellett. 1214

3 drb. kizsgáló pu'd olcsón eladó. Waldmann, Reg. Feid. 7. 1238

Tennis labda „Slazenger”, „Sampion”, „Stander” Waldmannnál. 12-6

Eladó 196 bekötözhető és nem bekötözhető házak, kedvező fizetéssel, szőlők, lakások. Weisz G. Z. Matei Besarab (Nyomda)-utca 4. 1342

Planinó bérbeadó. Ugyanott új udvari vízvezeték kut eladó Str. Plevnei (Timár u.) 10f 1358

FIGYELMEZTETEM hogy órát, ékszert legjobban, legolcsóbban javít és elad, törött aranyat a legmagasabb árban vesz

BRENNER Vlahuta (Szt. János-u.) 6. Tanuló felvétetik.

KERÉKPÁROK, VARRÓGÉPEK állandóan raktáron. Javítások szak-szerűen készülnek **KONRADNÁL** Strada Baross-utca 10.

Tennis racket „Doberty”, „Mass”, „Eckert” Waldmannnál. 1285

Strada Pasteur (Kórház-utca) 69. sz. a. a Str. Moldova (Kálvária)-utca átnyúló egy ház, telekkel és több háztelék, részletfizetésre is, olcsón eladók. Értekezni Tátray Kálmán ügyvéd irodájában Strada Episcop Ciorogariu (v. Uri-u.) 15. sz. II. e. e. 1625

Teljesen új, jó karban levő női nyári ruhák gyász-est miatt eladók. Ertekezni Str. Crucii (Kereszt)-u. 2, fizetben 1263

Eladó ház, jelenleg műhely de lakásnak is alkalmas ugyanott asztalos szerszám és 1 háromajtós fénys búkk szekrény. Str. Luceafărului (Csáki)-utca 2. sz. Csilegyváros. Ny

Üzleti helyiség központban azonnali kiadó. Irodának, divat szalonnak igen alkalmas. Értekezni a tulajdonosnál, Cosbuc (Szalárdi)-u. 8. a. 1341

Háromszobás új parkettes magánház parkirozott udvarral, azonnali kiadó. — Ugyancsak négyszobás parkettes új magánház, confortos, azonnali elfoglatható, esetleg bérbeadó. Uj garcon készszobás parkettes és kétszoba földszobás lakás kiadó, suterinek is. Bálint, Str. Delavrance (Ritók Zsigmond utca) 38. szám. 1344

Üzlethelyiség Calea Victoriei (Kolozsvari-utca) legforgalmasabb helyen előnyösen kiadó. Értekezni déli órákban. Steier Str. Römer 13. 1350

Tenniszrakettek, használtak, utizókosa ak, aján-déktárgyak érkeztek. — Farkas Áruházban. Strada Nic Iorga (Zöldfa-utca) 5. 1350

Zongora, félhosszú bécsi Schnabel gyártmányú sürgösen eladó. Huszszet lei vételárért Követelő Iroda Str. Episcopul (Pável-u.) 5 szám. 1356

Eadó Singer varrógép, zománszótt gyermekágy és egy 5 fókos íróasztal Str. Axente Sever (Bém-u.) 9 sz. 1338H

Eladó 40 hold szántóföld tanyával, szép gyümölcsös. 100 hektó kiltón bor helyben. Tománénál, Nilg-sztelep 3-6 g Str. St. Ladislau (Körös-u.) 21 sz. 1377H

Sürgösen eladó Str. Eliade Radulescu (Pál-utca) 1 és 17 számúház, ügynökök kivárra. Németnél, Parcul Stefan Cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. sz. 1376H

Üzletajtók vasredőnyvel, tüzelportál teljes felszereléssel, fedéscserp és 50 új ebédülőszék eladó: Park-szállóban 1375H

Két darab nagy étterem tüzhely eladó. Felvilágosítást nyújt a Fekete Sas-palota gondnoka. 1366

Használt **parafadugókat** minden mennyiségben vesznek. **LÉVAY** működőszőr, Unirii (Szt László)-tér 5.

Kiadó nagy tüzelhelyiség azonnali Str Avram Iancu Kossuts-utca, Vigadó bejárattal szemben. Ertekezni Hajnal bórüzletében. 1387

Eladó jókarban levő két utcára nyíló 4 szobás lakással elfoglatható ház 3000 lei. Str. D. Tichindeal (Füred u.) 6. 1364

Szép nagy tüzelhelyiség azonnali kiadó. — Strada Alexandri (Teleki-u.) 50. 1367

Tudományoshönyv szakmunká párbaj-szabás kezdők és haladók részére. Francia és német nyelvtan ócsón eladó. Cim Strada Mărăști (Lázár Vilmos-u.) 1. Földszint. 1335

Üzlethelyiség a főútnan kiadó-Erdéklődni Seiner sütőde, Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi u.) 23. 1381

Jókarban levő 9-12 vagy 10x15 fénypépező gépet keres Molnár fényképész, Bazár épület, 1380

Gyönyörű antik ágy, szekrény és ugyanott asztalos aszrások eladók. Cim a kiadóban. 1383

Modern chamotte **kályhák** különféle színekben raktáron, 2500 Leitől kaphatók valamint átrakásokat és javításokat vállal

Varga György kályhás mester Str. I. Ciordas (Berkovici) 39

„Ideal” hölgyfodrász és manikűrszalonunk megnyílt Sas-passage, félemelet Főljárat: Hatyru árúházzal szemben.

Fensterlein Margit

Uj típusu külföldi **Gyermekek kocsik** megérkeztek.

SZABÓ Icsdárúház Sas-passage 42. szám

Hálószoba

23-as Vertheim szekrény jutányos árban eladó, törött aranyat, ezüstöt, gyémántot, brilliánsot magas árban beváltok. **WEISZ LIPÓT** műorás és ékszerész Avram I. Kossuth u 18

Veszünk butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszákat, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket sít. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. Generala Mopola (Mezey Mihály-utca) 10.

Gyárnak, műhelynek, raktárnak 1650x450 méteres helyiség azonnali kiadó. Str. Caragiale (Nyárfa) u. 10-a. 1363

Eladó ház bekötözhető lakással. Str. Vasi ie Conta (Halász-utca) 21. 136H

Külföldi Fénzkioskósönök bármilyen biztosítékra, akármilyen kevés összegből kezdve minderkor azonnali kapható. Követelő Irodában, Pável-utca 5. 1347

24 % kamatra keresztük magánpénzt teljes fedezetel. Adásvételi Rtg. Parce Treian (Széchenyi-tér) 24. Értéktetés délután. 406

Ülővel, bérlet- és bármily igazolványhoz szűkező fénypépek legolcsóbban ZENKER fényképész u. 1. Str. I. C. Bratianu Szan-száló utca) 25. Felvételek este fél 8 g.

Gepajourozást szép kivitelben ócsón készit Erbsen, strada Cuza Voda (Szacsavay utca) 28.

Kabátok, kosztümök, estélyi és utcai ruhák, 350-től 700 leig készülnek. Gepajourozást olcsón vállalkoz. Str. Pasteur (Kórház-utca) 47 Ilyányi. 3818 Ipari vagy kereskedelmi vállalatban társulni aktív közreműködéséssel cca 150 000 leivel. — Szíves megkeresést, Műszaki tisztviselő” jellegre Hegedüs Hirlapirodába. 1370H

Magánpénz igen kedvező feltételek mellett ingatlannal vagy egyéb megfelelő biztosítékra felvehető. Str. da Ep. Pavel (Pável u.) 22. földszint, délelőtt 1306H

Műhelymek Str. Nicoea Jorga (Zó-d'ia utca) 5. sz. alól Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 50. helyeziem át, Deutsch Lipót ur szabó. 1372

Társulás. Ki megfelelő árukeszlet felett rendelkezik, betáruhat árújával. Üzlethelyiség olyan helyen fekszik, hogy bármily szakmának megfelel, úgy angró, mint detailra. Ajánlatokat „Szombat” jellegre a Hegedüs irodában kérek. 1352

Örökre ednám 15 hónapos egészséges leány-gyermekeket. — Cim a kiadóban.

Uj fizető! Uj fizető!

Legolcsóbban vásárolhat, javíthatat órát és ékszereket

Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 23. szám

Leszállított árban árusítok raktáron levő órákat és ékszereket jóállás mellett. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban vesznek.

KOHN ékszerész Strada Avram Iancu (Kossuth)-utca 7.

Román-Magyar Magyar-Román Ghetie szótár eladó a Hegedüs Hirlapirodában.